

**NEAUTORIZIRANI TRANSKRIPT**  
**45. SJEDNICE DOMA NARODA**  
**PARLAMENTARNE SKUPŠTINE BOSNE I HERCEGOVINE**  
**održane 28.7.2005.godine, sa početkom u 11:40 sati**

PREDSJEDAVAJUĆI  
VELIMIR JUKIĆ

Poštovani izaslanici, poštovani gosti, predstavnici sredstava javnog priopćavanja, sve nazočne pozdravljam i otvaram 45. sjednicu Doma naroda Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine.

/INTONIRANJE HIMNE/

Zamoljavam zastupnike koji nisu svoje identifikacijske kartice postavili na predviđeno mjesto da utvrdimo kvorum. Dakle, konstatiram da na današnjoj sjednici je nazočno svih 15 delegata, izaslanika, 5 iz reda bošnjačkog, 5 iz reda hrvatskog i 5 iz reda srpskog naroda. Za 45. sjednicu predlažem sljedeći izmjenjeni dnevni red.

1. Odgovori na izaslanička pitanja i izaslanička pitanja,
2. Usvajanje zapisnika 43. i 44. sjednice Doma naroda,
3. Izvješće Zajedničke komisije obaju domova o nastojanju postizanja sporazuma o istovjetnom tekstu Zakona o Službi za poslove sa strancima,
4. Zahtjev Zastupničkog doma za razmatranje Prijedloga zakona o izmjeni Zakona o nadzoru i kontrolu prelaska državne granice po žurnom postupku, sukladno članku 100. Poslovnika Doma naroda,
5. Zahtjev Vijeća ministara za razmatranje Prijedloga zakona o izmjenama i dopunama Izbornog zakona BiH po žurnom postupku sukladno članku 100. Poslovnika Doma naroda,
6. Zahtjev Vijeća ministara za razmatranje Prijedloga zakona o izmjenama Zakona o javnim nabavkama BiH po žurnom postupku sukladno članku 100. Poslovnika Doma naroda,
7. Prijedlog zakona o izmjeni Zakona o javnim nabavkama BiH, predlagatelj Zastupnički dom,
8. Prijedlog zakona o prenosu poslova medijacije na Udruženje medijatora, predlagatelj Zastupnički dom,
9. Prijedlog zakona o zaštiti tajnih podataka, predlagatelj Zajednička sigurnosno obavještajna komisija,
10. Informacija o stanju vanjske zaduženosti BiH u 2004.godini,
11. Informacija o stanju sigurnosti u BiH u 2004.godini,
12. Davanje suglasnosti za ratificiranje Sporazuma između Vijeća ministara BiH i Vlade Republike Hrvatske o povratku izbjeglih osoba iz BiH i Republike Hrvatske,
13. Davanje suglasnosti za ratificiranje Sporazuma između Vijeća ministara BiH i Vlade Ruske federacije o međunarodnom cestovnom saobraćaju,
14. Davanje suglasnosti za ratificiranje osmog amandmana na Ugovor o donaciji između BiH i SAD za Program finansiranja rekonstrukcije, Program poslovnog razvoja,

15. Davanje suglasnosti za ratificiranje Sporazuma između Vijeća ministara BiH i Vlade Ruske Federacije o formiranju međuvladine bosanskohercegovačko-ruske komisije za trgovinsku i ekonomsku suradnju,
16. Davanje suglasnosti za ratificiranje Sporazuma između Vijeća ministara BiH i Vlade Ruske federacije o trgovini i ekonomskoj suradnji,
17. Davanje suglasnosti za ratificiranje Kreditnog i finansijskog sporazuma između Kreditanstalt für Wiederaufbau Frankfurt am Main K/W i Gosne i Hercegovine, Federacije BiH, Republike Srpske za rehabilitaciju gradskog vodovoda u Unsko-Sanskom regionu,
18. Inicijativa Komisije za vanjsku-trgovinsku politikuu Doma naroda da nadležne institucije preduzmu sve potrebne aktivnosti na zaštiti hercegovačkog ravnjaka kao autentične sorte duhana.

Kao što ste primjetili iz onoga prijedloga koji ste dobili izostavili smo neke točke, jer se nisu ispunili uvjeti za razmatranje tih točaka.

Tko se javlja za riječ? Dakle, rasprava o dnevnom redu. Nema prijavljenih.

Konstatiram da je ovakav dnevni red usvojen. I prelazimo na realizaciju istog. Prva točka,

#### **Ad.1. Odgovori na izaslanička pitanja i izaslanička pitanja**

Gospodin Limov.

TOMISLAV LIMOV

Hvala lijepo, uvaženi gospodine predsjedatelju i gospodo dopredsjedatelji, poštovana kolegice i kolege izaslanici, uvaženi gospodine doministre, vidim da ste vi jedini predstavnik Vijeća ministara, ja vas pozdravljam. Dame i gospodo, predstavnici međunarodne zajednice, i sredstava informiranja, pozdravljam još jednom sve skupa i koristim ovu prigodu postaviti dva para sljedećih pitanja.

Dakle, naravno postavljam pitanje Vijeću ministara ali bih volio u odgovoru i nadam se da će oni to i učiniti, iskonsultiraju odgovarajuće subjekte na razini entiteta, prije svega entitetske vlade kao i odgovarajuće gospodarske komore, jer će sigurno biti potrebe precizno odgovoriti na ova pitanja, odnosno ja bar očekujem tako. I, zbog tog što očekujem da će se postupiti na ovaj način, ne insistiram na poslovničkom roku od 15 dana. Dakle, važno je da dobijemo prave podatke.

Moja pitanja glase,

Prvo, koliko je u tonama u BiH uvezeno duhana i duhanskih proizvoda u razdoblju od 1. siječnja do 30. lipnja 2005.godine?

Drugo, kolika je vrijednost u konvertibilnim markama uvezanog duhana i duhanskih proizvoda u prvoj polovici ove godine?

Treće, koliko je u tonama od proizvođača u BiH otkupljeno duhana u razdoblju od 1. siječnja do 30. lipnja 2005.godine?

I četvrto, koliko je u tonama i kolika je vrijednost u konvertibilnim markama izvezenog duhana iz BiH u prvoj polovici ove godine?

Hvala na pozornosti.

VELIMIR JUKIĆ

Zahvaljujem gospodinu Limovu. Tko dalje želi postaviti pitanje? Dok se netko ne javi ja ću konstatirati da od naše zadnje sjednice nismo dobili odgovor na ni jedno izaslaničko ili delegatsko pitanje koje smo mi postavljali. Očekujem naravno da će Vijeće ministara biti ekspeditivnije i da će ove odgovore koji još nisu dostavili, a ima ih dosta, dostaviti u što skorijem roku iako već nisu odgovorili u roku koji je predviđen našim poslovnikom o radu našeg doma. Dakle, ne vidim više prijavljenih.

Ja onda konstatiram da smo sa ovim završili prvu točku dnevnog reda, evo uz poziv dakle, da Vijeće ministara što skorije odgovori na sva neodgovorena pitanja, a ima ih ponovit ću, dosta.

Time završavamo sa prvom točkom. Prelazimo na drugu točku.

## **Ad.2. Usvajanje zapisnika 43. i 44. sjednice Doma naroda**

Dobili ste izvode iz zapisnika sa ovih dvaju sjednica. Je li se netko javlja za riječ? Nema prijavljenih. Ispričavam se nisam, evo ga ima evidencija, izvolite.

RUŽA STOJANOVIĆ

Gospodo predsjedavajući, cijenjene kolege, uvaženi gosti, ja sam na 43. sjednici Doma naroda postavila jedno pitanje delegatsko koje se odnosilo na postupanje po Odluci Ministarstva pravde BiH vezano za pritvorene ili zatvorene u KPD Zenica. Ne da nisam dobila odgovor na to delegatsko pitanje, nego tog delegatskog pitanja nema uopšte u zapisniku niti jednim jedinim slovom i brojem. O razlozima ja sad ne bih uopšte polemicala zašto i kako je moglo doći do toga, ali stavljam ovu primjedbu.

VELIMIR JUKIĆ

Zahvaljujem gospođi Stojanović. Dakle u tekstu izvoda iz zapisnika nemamo konstatirano ovo pitanje. Mislim da je obveza službi da ovo poprave ali sam informiran da je ipak postupljeno po zahtjevu odnosno, da je pitanje otišlo na relevantnu adresu. Znači otišlo je u Vijeće ministara. Odgovora nema ali evo, nek se i u zapisnik unese da je to pitanje postavljeno i to je vrlo bitan dio sjednice i treba to svakako unjeti u zapisnik.

Ima li još primjedbi? 43. sjednica.

Ja pozivam na izjašnjenje o izvodu iz zapisnika uz ovu rečenu primjedbu da se dopuni sa pitanje gospođe Stojanović.

Ko je za? Možete glasovati, sad.

Zahvaljujem.

Konstatiram da smo sa 14 glasova za, usvojili izvod iz zapisnika sa 43. sjednice.

Idemo na 44. sjednicu, zapisnik. Ima li primjedbi na zapisnik sa 44. sjednice, neka dopuna? Ne vidim prijavljenih.

Pozivam da se izjasnimo o zapisniku sa 44. sjednice Doma naroda.

Možete glasovati, izvolite. Zahvaljujem.

Konstatiram da smo jednoglasno usvojili zapisnik sa 44. sjednice Doma naroda.

Time smo završili drugu točku dnevnog reda. Idemo na treću,

**Ad.3. Izvješće Zajedničke komisije obaju domova o nastojanju postizanja sporazuma o istovjetnom tekstu Zakona o Službi za poslove sa strancima**

Dobili ste Izvješće Zajedničke komisije. Po članku 95. Poslovnika Doma naroda moramo glasovati o Izvješću Zajedničke komisije obaju domova. Zastupnički dom je usvojio Izvješće Zajedničke komisije.

Ima li potrebe da se referira u ime, gospodin Limov, u ime Komisije.

TOMISLAV LIMOV

Ma evo ne bih ja što se mene tiče, ali me Komisija zadužila. Biću naravno vrlo kratak. U usmenoj formi, pošto ste pisano Izvješće dobili, želim vas izvjestiti naravno sa osobitim zadovoljstvom da je Zajednička komisija radeći u ovim ljetnim specifičnim uvjetima, postigla sporazum o tekstu Zakona o Službi sa strancima, na taj način su stvorene sve poslovničke pretpostavke da danas donesemo još jedan važan zakon za BiH. Ja vas molim u ime Zajedničke komisije da naše izvješće usvojite. Očekujući da će to tako i biti, odmah se želim zahvaliti na potpori. Čestitam svim sudionicima procesa kroz koji smo prošli da bi dobili zakon u ovom obliku i naravno, na ovaj način ćemo krenuti još jednu stranicu u legislativnom smislu i na temelju toga osigurati institucionalno jačanje BiH na njezinom evropskom putu. Hvala vam lijepo.

VELIMIR JUKIĆ

Zahvaljujem gospodinu Limovu. Čuli smo, glasujemo o Izvješću Komisije.

Možete glasovati sad, izvolite. Zahvaljujem.

Konstatiram da smo jednoglasno usvojili Izvješće Komisije.

Budući je prethodno usvojeno na Zastupničkom domu, konstatiram da je ovim činom usvojen i Zakon, konačno Zakon o Službi za poslove sa strancima u BiH.

Idemo na četvrtu točku dnevnog reda,

**Ad.4. Zahtjev Zastupničkog doma za razmatranje Prijedloga zakona o izmjeni Zakona o nadzoru i kontroli prelaska državne granice po žurnom postupku sukladno članku 100. Poslovnika Doma naroda, predlagatelj Zastupnički dom**

Sukladno članku 100. točka 2. Poslovnika Dom odlučuje o zahtjevu da se Zakon razmatra po ovom članku nakon rasprave. Amandmani se ne podnose, to je regulirano člankom 100. točka 3.

Ja otvaram raspravu. Ima li prijavljenih? Nema. Predlažem i pozivam da se izjasnimo o zahtjevu da se Zakon razmatra po članku 100. točka 2. Poslovnika.

Možete glasovati, sad.

Zahvaljujem i konstatiram da smo jednoglasno odlučili da rečeni Zakon razmatramo po članku 100. točka 2. Poslovnika Doma naroda.

Otvaram raspravu. Ovde je urađena jedna pogreška. Dakle, ovaj zahtjev smo riješili pozitivno i time prelazimo na slijedeću točku dnevnog reda. Ispričavam se, nema znači nije bilo rasprave. Sada ne možemo niti ulagati amandmane, ovde se glasuje o zakonu.

Ja pozivam da se izjasnimo o Zakonu.

Možete glasovati, sad.

Zahvaljujem. Konstatiram da smo jednoglasno usvojili Prijedlog zakona o izmjeni Zakona o nadzoru i kontroli prelaska državne granice po žurnom postupku.

Idemo na slijedeću točku, točka 5.

**Ad.5. Zahtjev Vijeća ministara za razmatranje Prijedloga zakona o izmjenama i dopunama Ibornog zakona BiH po žurnom postupku sukladno članku 100. Poslovnika Doma naroda**

Sukladno članku 100. točka 2. Poslovnika, Dom odlučuje o zahtjevu da se Zakon razmatra po ovom članku nakon rasprave. Zastupnički dom usvojio je po žurnom postupku ovaj zakon. Amandmani se ne podnose sukladno članku 100. točka 3. našeg poslovnika.

Otvaram raspravu. Je li želi netko od članova Komisije koja je na ovom radila ili ne? Dobro, nema prijavljenih za raspravu.

Ja pozivam da se izjasnimo o zahtjevu za razmatranje Zakona po članku 100. točka 2. Poslovnika Doma naroda.

Ko je za? Možete glasovati. Ispričavam se, ne ko je za, nego glasujte.

Zahvaljujem. Konstatiram da smo većinom glasova donijeli odluku da Zakon razmatramo po članku 100. točka 2. Poslovnika.

Raspravljamo o Zakonu. Ko se javlja za raspravu? Nema prijavljenih.

Pozivam da se izjasnimo o Zakonu.

Možete glasovati sad. Zahvaljujem.

Konstatiram da smo većinom glasova usvojili Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Izbornog zakona BiH.

Došli smo do šeste točke dnevnog reda, ona glasi,

**Ad.6. Zahtjev Vijeća ministara za razmatranje Prijedloga zakona o izmjenama Zakona o javnim nabavkama BiH, po žurnom postupku, sukladno članku 100. Poslovnika Doma naroda**

Sukladno članku 100. točka 2. Poslovnika Dom odlučuje o zahtjevu da se Zakon razmatra po ovom članku nakon rasprave. Zastupnički dom usvojio je po žurnom postupku ovaj zakon. Amandmani se ne podnose, odredba članka 100. točka 3.

Otvaram raspravu.

Gospodin Milojević.

GORAN MILOJEVIĆ

Ja naime neću reći ništa o sadržaju ovog zakona nego, dužan sam da ispravim ovde da li je to štamparska greška, da li je to ne znam koje vrste greška, ali se ponavlja stvarno iz sjednice u sjednicu, iz materijala u materijal, a to je po mom mišljenju, evo pomislit ću, mogu pomisliti da to više nije slučajna greška. Dakle, kad se piše ćirilicom, nakaradu ovde dobijamo neku i evo mišljenje, ne znam ni ja sad, mogu naći još riječi koliko hoćete. Upozoravam i tražim od nadležnih koji pripremaju ove materijale da pišu u skladu sa pravopisom. Hvala.

VELIMIR JUKIĆ

Zahvaljujem gospodinu Milojeviću.

Gospodin Limov.

TOMISLAV LIMOV

Hvala lijepo uvaženi gospodine predsjedatelju. Naravno, ja sam u ovom setu zahtjeva Vijeća ministara da zakone razmatramo po članku 100. sve do sada bio za to, ali kada je u pitanju ovaj zakon, želim prokomentirati i naravno ovaj, s obzirom na to da ovo nije izdvojen slučaj, mislim da je neophodno ukazati na činjenicu da mi već nekoliko puta a biće toga i u budućnosti, to je evidentno, smo u situaciji da u jednoj godini i po 2-3 puta vršimo izmjene i dopune zakona i to samo zato što u zakonom utvrđenom roku, izvršna vlast nije odradila ono što je morala uraditi. U ovom konkretnom slučaju dakle, radi se o činjenici da nije krenula s radom onako kako je to zakonom predviđeno, Agencija za javne nabavke, odnosno Ured za razmatranje žalbi nije uspio početi najprije u roku od 3 mjeseca, pa sada nije uspio u roku od 6 mjeseci, pa sad je li treba 9 mjeseci itd.

Ja inače mislim da smo mi jedna od rijetkih država koja u svojim zakonima ima ovakve rekao bih netipične rokove. Dakle, 3 mjeseca, 6 mjeseci, ne znam 7, 8 itd. sjećamo se nedavno da smo za imenovanje direktora SIP-e morali ovaj, napraviti takav rok da je on bio zaista netipičan i onda je Visoki predstavnik izvršio

imenovanje. Ne znam šta je razlog, zašto ovo nije u okviru zakona i u vremenu koji je zakon utvrdio odrađeno, ali ja osobno nisam spreman i neću podržati da ovo razmatramo po članku 100. Prije svega, iz razloga što niko nije kriv. Dakle, zakon se krši, zakon je odredio rok, nije ispoštovan i niko nije kriv. Kad bi dakle bilo odgovornosti, onda u interesu je li, dinamike mogli bi razgovarati o tome. Ja očekujem da će i u narednom razdoblju biti i mislim da bi mi kao Dom trebali jednim ozbiljnim zaključkom obvezati Vijeće ministara da čita zakone, da poštuje te zakone i samo iznimno, kada nije u situaciji ispoštovati to, onda nam treba odgovarajuće obrazloženje naravno, pa ćemo i mi parlamentarci sigurno naći načina da razumijemo, ako je nešto objektivno, ali možemo i sjećate se svi cijelog niza zakona i cijelog niza obveza koje su utvrđene zakonom a Vijeće ministara na tom planu ne odradi svoj posao onako kako treba.

Dakle, uvažene kolege, ja potpuno razumijem vašu obvezu da drugačije postupite, ali ja osobno ću biti protiv ovakvog načina rada i ovakvog odnosa izvršne vlasti spram obavezama koje mi parlamentarci kroz donošenje zakona utvrđujemo toj istoj izvršnoj vlasti. Hvala lijepo.

VELIMIR JUKIĆ

Zahvaljujem gospodinu Limovu. Čuli smo obrazloženje njegove odluke o načinu glasovanja.

Je li još neko želi uzeti učešće u raspravi? Nema više prijavljenih.

Pozivam na izjašnjenje o zahtjevu Vijeća ministara za razmatranje Zakona po članku 100. točka 2. Poslovnika.

Možete glasovati. Zahvaljujem.

Konstatiram da smo sa 12 glasova za, 1 glasom protiv i 2 uzdržana, donijeli odluku da se rečeni Zakon razmatra po članku 100. točka 2. našeg poslovnika.

Sad raspravljamo o Zakonu. Otvaram raspravu. Ima li prijavljenih? Nema prijavljenih za raspravu.

Pozivam na izjašnjenje glasovanjem o Zakonu.

Možete glasovati. Zahvaljujem.

Konstatiram da smo sa 11 glasova za, 1 glasom protiv, 2 glasa uzdržana, usvojili Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o javnim nabavkama BiH.

Prelazimo na sedmu točku dnevnog reda,

#### **Ad.7. Prijedlog zakona o izmjeni Zakona o javnim nabavkama BiH, predlagatelj Zastupnički dom**

Dakle, ponovo isti Zakon ali drugi predlagatelj i druga izmjena. Dobili ste izvješće mjerodavne komisije. Otvaram raspravu.

Ima li potrebe da mjerodavna komisija? Ako ima gospođa Stojanović, izvolite.

RUŽA STOJANOVIĆ

Ovo se odnosi sada na izmjenu ovoga roka, produženje roka sa 3 na 6 mjeseci. Je li to? Ja mislim da je gospodin Limov diskutovao o prijedlogu koji je predložio Predstavnički dom o promjeni onoga samo jednog dijela jer Komisija ima izvještaj o ovome zakonu, o ovoj izmjeni. Da, da. A ovo je ovaj, zakon o izmjeni ustvari odredbi samo da se rok za formiranje Agencije za javne nabavke i Kancelarije za žalbe produži sa 6 na 9 mjeseci

\_\_\_\_\_?  
Na 3

RUŽA STOJANOVIĆ

Da. To je izvještaj taj Komisije.

VELIMIR JUKIĆ

Dobro, zahvaljujem. Bila je ista tema dakle, isti zakon pa je moguća mala zamjena. Sve smo čuli, razumjeli. Ima li još prijavljenih za raspravu? Nema.

Ja pozivam na izjašnjenje o Zakonu u prvom čitanju.

Možete glasovati. Zahvaljujem.

Konstatiram da smo većinom glasova usvojili Zakon u prvom čitanju jednoglasno.

Predlažem da na današnjoj sjednici razmatramo Zakon i u drugom čitanju. Dajem ovaj prijedlog na izjašnjenje.

Možete glasovati. Dakle glasujemo o tome da danas raspravljamo i u drugom čitanju.

Možete se izjasniti, sad. Zahvaljujem.

Konstatiram da smo većinom glasova, uz 1 glas uzdržan, 1 glas protiv donijeli odluku da Zakon razmatramo i u drugom čitanju.

U drugom čitanju za potsjećanje, vodi se rasprava o amandmanima i glasuje se o Zakonu. Novih amandmana nije bilo. Otvaram raspravu. Ko se javlja za riječ? Nema prijavljenih. Zaključujem raspravu.

Pozivam na izjašnjenje o Zakonu.

Možete glasovati sad. Zahvaljujem.

Konstatiram da smo većinom glasova 11 za, 1 uzdržan, 1 protiv, 2 uzdržana, ispravka, usvojili izmjene Zakona o javnim nabavkama BiH.

Točka broj osam,

**Ad.8. Prijedlog zakona o prenosu poslova medijacije na Udruženje medijatora, predlagatelj Zastupnički dom**

Dobili ste Izvješće mjerodavne komisije. Otvaram raspravu. Ko se javlja za riječ? Nema prijavljenih. Ima li potrebe predstavnik Komisije? nema.

Gospodin Milojević, ispričavam se. Izvolite gospodine Milojeviću.

GORAN MILOJEVIĆ

Koristim ovu priliku da se izvinem kolegama delegatima, vama gospodine predsjedavajući, što nisam ustao prilikom prethodnog obraćanja ovdje, jednostavno sam se zanio, pomislio sam da sam ja predsjedavajući, pa nisam to učinio.

Pa ništa, imam ovdje primjedbu samo bar, ja u svojim materijalima ne mogu naći obrazloženje. Ovdje vidim samo imam uredno znači tekst ovog zakona, prenos poslova medijacije na Udruženje medijatora ali nemam obrazloženje, pa smatram to propustom. Hvala.

VELIMIR JUKIĆ

Zahvaljujem gospodinu Milojeviću. Dakle, predlagatelj je Zastupnički dom, ako je to propust onda je njihov propust. Evo ovde je čini mi se tajnik nadležne komisije iz Zastupničkog doma pa ukoliko možete pojasniti, izvolite. Evo, u ime predlagatelja,

MILAN ZJAJIĆ

Koristim priliku da pozdravim Kolegij i gospodu delegate. Ne znam kako je došlo, ako je došlo ovaj, do omaške da je Prijedlog zakona otišao bez obrazloženja, ali bih evo u kratkim crtama mogao usmeno dati obrazloženje.

Ovaj zakon je nastao i predložen je kao kompletiranje i zaokruživanje normiranja poslova medijacije u BiH iz razloga što u Zakonu o medijaciji je bilo predviđeno da će se posebnim zakonom utvrditi procedure o prenošenju poslova medijacije na Udruženje medijatora. Iz razloga što je u toku postupka po Zakonu o medijaciji bilo dilema da li postoji više ovaj, udruženja medijatora, da li to može stvoriti dileme kod prenošenja tih ovaj, poslova na udruženje i pošto projekat medijacije već egzistira kao pilot projekat, u nekoliko sudova u BiH gdje je ostvario izuzetno dobre rezultate, a prije svega u Osnovnom sudu u Banja Luci, a evo trenutno se vrši implementacija i u sudu u Sarajevu, ovaj zakon je pravna pretpostavka da rješenja i sporazumi ovaj, koji se vrše i sporovi koji se rješavaju, postupkom medijacije, da ti dokumenti imaju snagu izvršnih isprava. Tako da ovaj kratki Zakon jednostavno riješava da prenos poslova medijacije na Udruženje medijatora vrši Ministarstvo pravde BiH, ovaj, da Ministarstvo pravde ima u vidu koja su to udruženja medijatora. Za sada postoji samo jedno Udruženje medijatora registrovano u BiH. U obrazloženju su bili podaci da to udruženje ima i sastav članova koji ovaj, približno odgovara nacionalnoj strukturi stanovništva u BiH i imaju podatke da su članovi tog udruženja medijatora prošli veoma intenzivnu i kvalitetnu ovaj, edukaciju i u BiH i u inostranstvu, prije svega uz podršku Udruženja medijatora iz Kanade. Toliko, ako ima potrebe još na konkretna pitanja.

VELIMIR JUKIĆ

Zahvaljujem tajniku gospodinu Zjajiću. Čuli smo da je obrazloženje dakle postojalo ali mi ga ipak nismo dobili i bilo bi dobro da u buduće ipak dobijemo i obrazloženje kako bi imali na vrijeme više odnosno, sve te podatke odnosno razloge koji su navedeni u objašnjenju.

Rasprava je otvorena. Da li se netko javlja za raspravu? Nema prijavljenih. Molio bih da se ipak malo držimo reda i budemo tihi. Ako moramo komunicirati bar da druge ne ometamo. Nema prijavljenih za raspravu.

Ja pozivam na izjašnjenje o Zakonu u prvom čitanju.

Možete glasovati. Zahvaljujem.

Konstatiram da smo većinom glasova uz 1 uzdržani glas usvojili Zakon o prenosu poslova medijacije na Udruženje medijatora u prvom čitanju.

Predlažem da na današnjoj sjednici razmatramo Zakon i u drugom čitanju. Ja ovaj prijedlog dajem na izjašnjenje.

Možete glasovati o prijedlogu, sad. Zahvaljujem.

Konstatiram da smo sa 11 glasova za, 1 glasom uzdržanim, usvojili odluku da danas obavimo raspravu i u drugom čitanju o predmetnom Zakonu.

U drugom čitanju vodi se rasprava o amandmanima i glasuje o Zakonu. Amandmana nije bilo. Otvaram raspravu o Zakonu u drugom čitanju. Nema prijavljenih. Zaključujem raspravu.

Pozivam na izjašnjenje o Zakonu.

Možete glasovati. Zahvaljujem.

Konstatiram da smo većinom glasova uz 1 glas uzdržan, usvojili Zakon o prenosu poslova medijacije na Udruženje medijatora i u drugom čitanju. Budući da je usvojen u istom tekstu kao i u Zastupničkom domu, Zakon je i konačno usvojen.

Prelazimona devetu točku dnevnog reda,

#### **Ad.9. Prijedlog zakona o zaštiti tajnih podataka, predlagatelj Zajednička sigurnosno obavještajna komisija**

Dobili ste Izvješće mjerodavne komisije. Zastupnički dom je usvojio Zakon u oba čitanja. Prije nego evo pozovem da se uključimo u raspravu pozivam predstavnika odnosno, predsjedatelja mjerodavne komisije da iznese Izvješće Komisije i informira nas.

Gospodine Limov, izvolite.

TOMISLAV LIMOV

Hvala liepo, uvaženi gospodine predsjedatelju. Naravno, uvažene kolege izaslanici, dame i gospodo pred vama je tekst Zakona koji je prije svega potreba i interes BiH ali i uvjet bez kojeg BiH objektivno ne može biti punopravan član Partnerstva za mir NATO-a pa ni EU.

Zakon o obavještajno sigurnosnoj agenciji BiH člankom 105. precizirana je obveza Vijeća ministara da najdalje 3 mjeseca nakon uspostave agencije treba u parlamentarnu proceduru uputiti Prijedlog zakona o zaštiti tajnih podataka i naravno, Prijedlog zakona o parlamentarnom nadzoru. Praktično, Vijeće ministara bilo je dužno ove zakone dostaviti Parlamentarnoj skupštini najdalje do 1. rujna 2004.godine. pošto Vijeće ministara tu svoju obvezu utvrđenu zakonom, nije završilo u zadanom roku, ja sam 29.studenog 2004.godine uputio u proceduru početnu verziju Zakona o zaštiti tajnih podataka u čijem sadržaju je ugrađena pored zaštite tajnih podataka i problematika sigurnosnih provjera i dozvole za pristup tajnim podacima. Isti tekst Zakona preuzeo je u Zastupničkom domu zastupnik Selim Bešliagić i uputio ga u parlamentarnu proceduru 3. prosinca 2004.godine.

Pošto ste vi uvažene kolege, u Izvješću Zajedničke komisije dobili pregled dalje kronologije aktivnosti vezane za ovaj zakon koji je upravo evo praktično u proceduri od jučer, punih 8 mjeseci. Ja ću samo nabrojati nekoliko stvari koje smatram relevantnim u ovoj prigodi a koje bi po mojoj procjeni trebalo imati na umu kad se budete izjašnjavali, odnosno opredjeljivali o samom Zakonu.

Prvo, ovaj zakon ima isključivo stručni karakter, gotovo bez imalo ili sa minimalno političkih da tako kažemo odrednica.

Drugo, u izradi verzije Zakona koja je pred vama, pored dakle predlagatelja odlukom naše Zajedničke komisije oba doma za nadzor nad radom Obavještajno sigurnosne agencije BiH, bili su u formi radne grupe uključeni predstavnici Ministarstva sigurnosti BiH, predtavnik Ministarstva obrane BiH, predstavnik Obavještajno sigurnosne agencije BiH, predstavnik OHR-a i OSS-a, konkretno gospodin Dario Šikuljak, koji je kao stručni suradnik dao izuzetan doprinos da dođemo u proceduri predviđenoj parlamentarnoj proceduri do odgovarajućeg sadržaja i kvaliteta Zakona o kojem danas trebamo odlučiti. Rješenje u Zakonu po svojim standardima, klasifikaciji, metodologiji i institucionalnom okviru zadovoljavaju sve bitne kriterije i zahtjeve koje moraju ispunjavati države, članice NATO-a i EU.

Učinjen je napor da sam Prijedlog zakona uvjetno rečeno, u zanatsko pravnom smislu, neće se pravnici nadam se naljutiti zbog ovog zanat, dakle u tom pravnom smislu učinjen je napor da Zakon bude usuglašen s metodologijom koju preciziraju pravila za izradu pravnih propisa koje smo nedavno usvojili mi zastupnici, izaslanici Parlamentarne skupštine BiH i nadam se da smo i u tom segmentu zadovoljili odgovarajuće standarde, pa uvaženi kolega Filipović nam je to i prije ove sjednice, praktično potvrdio i dao za pravo a svakako da to pravno mišljenje, ja osobno izuzetno cijenim.

Ovaj zakon je rekao bih školski primjer kako je moguće domaćom inicijativom, dakle inicijativom naših ljudi uz odgovarajuću političku volju koja je u ovoj sveukupnoj proceduri pokazana i dokazana, doći do rješenja koja zadovoljavaju naše potrebe i interese s jedne strane i s druge strane ispuniti uvjetke koji stoje pred BiH na njezinom putu u evropske, euroatlanske asocijacije.

Donošenjem ovog zakona mi praktično sebe odnosno, Vijeće ministara BiH obvezujemo da u narednih 6 mjeseci kroz izmjene i dopune primjerice Kaznenog

zakona i Zakona o obrani, rješenja u tim zakonima usuglasimo s Zakonom o zaštiti tajnih podataka ali i s Evropskim zakonodavstvom u dijelu koji se odnosi na klasifikaciju i stupnjevanje tih podataka. S ovim zakonom, točnije rečeno s njegovom provedbom u praksi BiH dobiva snažan adut u pregovorima s EUROPOL-om, i ja vjerujem u to da je sasvim realno da mi u dogledno vrijeme možemo, naravno nakon ratificiranja Konvencije o Europol-u i potpisivanju odgovarajućeg sporazuma s ovom izuzetno važnom institucijom EU, dobiti i otvaranje Ureda u BiH, podrazumjeva se da kad budemo jednog dana članica EU da ćemo imati da tako kažem, u punom kapacitetu punopravnu suradnju a dotle će ta suradnja biti definirana posebnim sporazumom. Nadam se da će taj sporazum u dogledno vrijeme biti i realnost i da ćemo mi taj sporazum ovdje ratificirati, odnosno dati suglasnost da se ratificira.

Iza Zakona kojeg danas razmatramo, stoje svi članovi Zajedničke sigurnosno obavještajne komisije za nadzor nad Obavještajno sigurnosnom agencijom BiH ali stoje i svi zastupnici Zastupničkog doma Parlamentarne skupštine BiH koji su gla jednoglasno usvojili u oba čitanja. Polazeći uvažene kolege, pošto naravno, vi ovo sve znate, onda svakako ovaj, je to i meni znak da ovo treba skratiti, to ću i učiniti, samo još dakle, jedna rečenica, ovaj, polazeći od svega što sam rekao pozivam vas i molim da danas u oba čitanja razmatramo ovaj zakon imajući na umu činjenicu da je kroz proceduru usvojen samo jedan jedini amandman koji ste vi dobili u Izvješću Komisije ali koji ste dobili čak u Izvješću Zastupničkog doma dakle isti amandman, jedan jedini je i bio i on je je li, motiviran i sadržaja ste mogli vidjeti činjenicom da smo već došli do određenih dogovora i određenih faza u reformskom procesu koji se odnosi konkretno na obrambene snage i naravno, u smislu povećanja kapaciteta operativne i druge aktivnosti koju radi SIP-a i dakle predvidili smo Zakonom da oni onu temeljnu sigurnosnu provjeru kroz odgovarajuću metodologiju na bazi odgovarajućih odluka, prije svega ministra obrane BiH i na bazi činjenice da već imamo odgovarajući subjekt u okviru SIP-e koji je osposobljen vršiti temeljnu sigurnosnu provjeru. Dakle, ovim smo amandmanom inkorporirali već dostignutu razinu koja treba ući u sam sadržaj Zakona i naše su institucije u stanju odgovoriti zadaći koja je utvrđena u ovom zakonu.

Ja dakle čvrsto vjerujem da jesu, a vrijeme će pokazati u kojoj mjeri. Na koncu, ovaj, činjenica je da smo došli do odgovarajućih standarda. Ja vas neću posebno zamarati iako je Komisija o tome temeljito raspravljala. Naše zakonodavstvo i evropsko zakonodavstvo u ovom pogledu nisu kompatibilni, pa je zato i potrebno u smislu određivanja klasifikacije i stupnjeva tajnosti, odmah u ovom koraku usuglasiti to sa evropskim zakonodavstvom.

Pozivam vas i molim u ime Komisije da date podršku ovom zakonskom projektu i da to uradimo ukoliko je moguće a nadam se da jeste u oba čitanja već danas. Hvala vam lijepo.

VELIMIR JUKIĆ

Zahvaljujem gospodinu Limovu. Bio je dovoljno opširan da nam iznese povjest nastanka ovog zakona. Mislim da je tekst solidan, dobar. Limov se potrudio da nas dodatno lobira i nagovara, moguće da bude čak i uspješan.

Ko dalje želi govoriti o ovom zakonu? Nema više prijavljenih.

Pozivam na izjašnjenje o Zakonu u prvom čitanju.

Možete glasovati, sad. Zahvaljujem.

Konstatiram da smo jednoglasno u punom broju uglasova za, usvojili Zakon u prvom čitanju.

Predlažem da na današnjoj sjednici razmatramo ovaj zakon i u drugom čitanju. Ovaj prijedlog dajem na izjašnjenje.

Dakle, izjašnjavamo se o odluci da Zakon razmatramo u drugom čitanju.

Možete glasovati, sad. Zahvaljujem.

Konstatiram da smo većinom glasova, jednoglasno donijeli odluku, usvojili odluku da obavimo raspravu i u drugom čitanju o predmetnom Zakonu.

Za potsjećanje, u drugom čitanju vodi se rasprava o amandmanima i glasuje se o Zakonu. Novih amandmana nije bilo. Ima li prijavljenih za raspravu? Nema.

Pozivam na izjašnjenje o Zakonu.

Možete glasovati. Zahvaljujem.

Konstatiram da smo jednoglasno usvojili Zakon i u drugom čitanju.

I zakon je usvojen u istovjetnom tekstu kao i na Zastupničkom domu i time je i konačno usvojen. Dakle usvojen je Zakon o zaštiti tajnih podataka BiH, predlagatelj je bio Zajednička komisija.

Time smo završili sa devetom točkom. I, prelazimo na desetu točku dnevnog reda koja glasi,

#### **Ad.10. Informacija o stanju vanjske zaduženosti BiH u 2004.godini**

Istina je da predstavnika predlagača nema. To je situacija u kojoj mi odlučujemo šta ćemo sa predmetnom točkom. Čuo sam poluglasno prijedlog da skinemo točku s dnevnog reda. Dobro, možemo onda naš uobičajni dakle do sada primjeniti,

MUSTAFA PAMUK

Ne slažem se s tim. ja ako ćemo je skinuti onda ćemo je skinuti, nećemo je prebacivati jer to je dopuštanje igranja sa Parlamentom.

VELIMIR JUKIĆ

Dobro, imamo dakle, imamo ove evo, izvolite gospodine Hilmo.

HILMO NEIMARLIJA

Predlažem skidanje tačke s dnevnog reda. Mislim, pa nemojte da 17 puta ponavljamo iste stvari.

VELIMIR JUKIĆ

Dobro. Zahvaljujem. Ovo je prijedlog za sada jedini. Izjašnjavat ćemo se o ovom prijedlogu.

Možemo se izjašnjavati. Gospodine Čengiću, vi ste htjeli.

HASAN ČENGIĆ

Uvažavajući sve nas i našu naviku ali imajući na umu da imamo ovdje pred zgradom muziku na koju ne možemo uticati, ne riješavamo je, puštaju nam muziku, ometaju rad ljudi ovdje. Jučer je bila jedna duga sjednica Predstavničkog doma, završila je u 8 sati sinoć itd. Ja mislim da ne bi bilo loše ipak, ne vidim razloga da ovo odgađamo, možda da pokušamo ostaviti kao zadnju tačku, ako ne dođe do tada predstavnik da je onda skinemo. Slažem se ali da probamo malo komunicirati.

VELIMIR JUKIĆ

Zahvaljujem se na prijedlogu. Imamo dva prijedloga. Izjašnjavamo se. Ukoliko Hilmo ne povuče prijedlog najprije o prijedlogu gospodina Hilme.

Možete glasovati sad. Jeste, ko je samo za skidanje točke dnevnog reda današnje sjednice, zbog rečenih razloga, da ne ponavljam da ne gubimo vrijeme, to svi znamo?

MUSTAFA PAMUK

Predlog je jednoglasno prihvaćen.

VELIMIR JUKIĆ

Zahvaljujem, konstatiram da smo jednoglasno odlučili da točku 10. Informacija o stanju vanjske zaduženosti u BiH u 2004. godini, skinemo s današnje sjednice.

Na ekranu se pokazalo da je bilo samo 12 glasova za, bez glasova uzdržanih i bez glasova protiv. Evo, uz ovu popravku gospodina Čengića, ja vjerujem, međutim tehnika je eto u toj mjeri bila nesenzibilna da to registrira, međutim i tako bi bilo isto, jednako je. Dakle, zbog nenazočnosti predstavnika predlagača, važna je ovo točka, skinuli smo je s dnevnog reda i stavit ćemo je naravno na našu narednu sjednicu.

Idemo na jedanaestu točku dnevnog reda,

#### **Ad.11. Informacija o stanju sigurnosti BiH u 2004.godini**

Dobili ste izvješće mjerodavne komisije. Zastupnički dom je ovu informaciju primio k znanju. Ja otvaram raspravu i primjećujem da je ovdje nazočan zamjenik ministra sigurnosti. Ukoliko ima potrebe naravno, slobodno mu je i pozvan je obratiti se prije rasprave.

Gospodine Mektiću, ivzlite.

## DRAGAN MEKTIĆ

Gospodo predsjedavajući, uvaženi delegati Doma naroda, dame i gospodo, mi smo po upravo po obavezi Parlamenta BiH, čini mi se da je to bio zaključak i obveza koju smo dobili od Predstavničkog doma, bili u obavezi da sačinimo informaciju o ukupnom stanju bezbjednosti u BiH za 2004.godinu, s tim da smo mi to uradili u trećem mjesecu ove godine. Vidim da malo ovaj, malo je već vrijeme odmaklo ali mislim da nije uopšte nikakav problem da se upoznamo sa nekim osnovnim aspektima bezbjednosti i elementima koji određuju ukupno stanje bezbjednosti u BiH. I, da vezano za to prije svega, mi u izvršnim organima vlasti ili da kažem ukupno u svim agencijama za provođenje zakona, prije svega mislim ovde na sve bezbjednosne agencije, dođemo do određenih prijedloga i smjernica od strane Parlamenta, vezano za naš rad na ukupnom poboljšanju cjelokupne bezbjednosne situacije u BiH. Ja ne bih i nemam namjeru da vam uzimam pono vremena ovdje, ali sam htio da kažem da smo ovu informaciju sačinili na takav način što smo podatke zatražili od nadležnih agencija za provođenje zakona u BiH. Naravno, u okviru njihove stvarne nadležnosti vezano za bezbjednosnu problematiku.

Bio je to malo da ne kažem prilično jedan složen način dolaska do ovakve informacije, zato što podatke morate tražiti od prilično dosta agencija, od kantonalnih mup-ova, entitetskih ministarstava, agencija na državnom nivou, a i samom jednom činjenicom da je konstatovano i bio je zaključak Parlamenta da se informacija produži i sa podacima vezano za ukupno stanje i povratak izbjeglih i raseljenih lica, deminiranje i neke druge aspekte koje po prirodi svog posla ne spadaju u nadležnost ovih bezbjednosnih agencija.

U prvom ovom dijelu iznesene su neke konstatacije i prije svega podaci kada je u pitanju zaštita međunarodnih granica BiH, sa ukupnim pokazateljima o ukupnom broju lica i vozila koja su prešla državnu granicu, sa podacima o odbijenim ulascima, o prihvatu državljana trećih zemalja, o izdatim vizama na graničnim prelazima od strane Državne granične službe, o licima koja su deportovana iz i u BiH, ilegalnim prelascima državne granice, odnosno o ukupnom broju registrovanih uhvaćenih lica u ilegalnom pokušaju prelaska državne granice, što znači sigurno da to nije sve, da ima određen broj ulazaka ilegalnih do kojih je došlo, o otkrivenim licima sa potraga, o licima koja su predata međunarodnim organizacijama za migracije i o ukupnom broju lica koja su prilikom prelaska državne granice zatražila azil. To je jedno stanje ili da kažem jedan dio ili jedan segment ovo, bezbjednosni koji je obavljan prije svega prilikom dolaska i prelaska državne granice od strane na, u glavno od strane Državne granične službe.

Slijedeći segment koji smo obrađivali ovdje u ovoj informaciji je oblast i stanje kriminaliteta po pojavnim, po njegovim pojedinim pojavnim oblastima, pa tako je obrađivan i obrađen ovaj aspekt terorizma gdje su dati neki pokazatelji. Prije svega brojčani, o ukupnom broju određenih operativnih provjera ili mjera i radnji, koje su rađene po pitanju terorizma. Uglavnom, najveći broj ovih aktivnosti odvija se po zahtjevima i informacijama drugih zemalja vezane za određena lica koja imaju hajde da takokažem, određen status od državljanstva privremenog i stalnog boravka u BiH a vezano za neke njihove aktivnosti u inostranstvu.

Isto tu, ovde je bila i pojačana aktivnost vezano za potražnu djelatnost, za određenim brojem lica koja se na bilo koji način mogu dovesti sa u vezi sa terorizmom. Isto tako, ovdje smo stavili radi određene preglednosti ovaj dio i određen broj, mi smo to rekli ovde akata nasilja specifičnih akata nasilja koji po ukupno svim svojim elementima ne mogu spadati u krivična djela terorizma ali na određen način izazivaju jednu uznemirenost građana, to svak ... pre svega kad se radi o određenim djelima koja se uznemirava i remeti ovaj, međunacionalni odnos ili ugrožavaju određena vjerska ili religijska ispoljavanja, ne znam radi se a isto ovdje kad vidite ili možda radi bolje jedne preglednosti, ne radi se tu o nekim teškim djelima ali u suštini vrlo osjetljiva djela. Ne znam bacanje, lupanje stakla prozorskog na vjerskim objektima, verbalne prijetnje vjerskim službenicima ili onim osobama koje upražnjavaju određene vjerske odnosno religijske potrebe.

Kad su u pitanju krivična djela ubistva, vidite ovdje ove pokazatelje, zabilježeno je odnosno, krivična djela protiv života i tijela, ukupno krivična djela protiv života i tijela, 2398, od toga 77 krivičnih djela ubistava i kad se to poredi sa nekim pokazateljem iz ranijih godina, nema nekog drastičnijeg povećanja, ali istina nema ni nekog smanjenja. To je zadržava se takav trend.

Krivična djela protiv dostojanstva ličnosti i morala. Ukupno ovde su najviše opterećuju ovu oblast krivična djela silovanja i ovdje su prikazani ti pokazatelji sa ovaj, realizacijom otkrivenosti ovih krivičnih djela. Posebno je ovde dat jedan aspekt i obrađena problematika ovih krivičnih djela trgovine ljudima, obzirom da se oni mogu staviti u grupu ovih djela, posebno što se još, što je još uvijek prilično prisutna i izražena pojava trgovine ženama radi prisiljavanja na seksualnu eksploataciju, odnosno dakle radi vršenja prostitucije. A, posebno što se tu sa jednog klasičnog oblika trgovine ljudima i prisiljavanja na prostituciju putem noćnih lokala, barova itd. što je nekad bilo jako prisutno i izraženo u BiH, prešlo na jedan perfidniji i za otkrivanje prilično složeniji način. Tako da se te osobe prisiljavaju, angažuju u stanovima, vikendicama i na poseban jedan drugi način.

Dalje je problem neovlaštene proizvodnje i stavljanja u promet opojnih droga, obrađen ovde sa pokazateljima ukupno u BiH, po pokazateljima za Federaciju i RS i Brčko Distrikt. I, ovdje se može sigurno konstatovati da je pojava proizvodnje i stavljanje u promet opojnih droga, sigurno daleko više prisutna izraženija nego što je zahvaćeno ukupno policijskim aktivnostima u smislu njegovog otkrivanja. Zapravo šta to govori? Vidite ovde kad se govori o otkrivenosti i ukupnom broju registrovanih ovih krivičnih djela, da dolazi do jednog smanjenja, a s druge strane imate pokazatelje da se svaki dan povećava broj registrovanih uživalaca opojnih sredstava, posebno maloljetnih lica i što je najteži pokazatelj, a to je povećava se ukupan broj smrtnosti ili smrtnih slučajeva za koje se osnovano može pretpostaviti da je uzrok prekomjerno uživanje opojnih sredstava, odnosno droga. Međutim, mi smo ovde realno ustvari prikazali one pokazatelje koji jesu. To je otkriveno je i registrovano toliko krivičnih djela, oduzeto toliko opojnih sredstava i sigurno je da ovo nije dovoljna aktivnost svih ovih agencija i da daleko veća pažnja treba se posvetiti ovoj problematici. Ako mi dozvolite samo da kažem da je u parlamentarnu proceduru od strane Vijeća ministara upućen poseban zakon o drogama, ne znam sad tačno, da ne govorim, i klasifikacijama droga u BiH jer je to bio jedan veliki nedostatak, što mi na državnom nivou nismo imali, zakon kojim se reguliše proizvodnja, stavljanje u promet i klasifikacija posebno preksora(?) ili iste preksora(?) od kojih se proizvodi droga, tako

da su određeni preksori mogli bez ikakvog posebnog režima i dozvola uvoziti se u BiH i na takav način dolaziti do proizvodnje, posebno opasnih i prljavih droga ili ovih sintetičkih droga kao što je ekstazi itd. I, ako se sjećate tu je došlo do da ne kažem tako, do određenog broja otkrivanja ovih afera, vezano za uvoz sirčernih i ovih arhidrida i što je prouzrokovalo sigurno zloupotrebu na takav način proizvodnjom ovih kako sam već rekao prljavih odnosno sintetičkih droga.

Nadalje, krivična djela protiv opšte bezbjednosti ljudi i imovine, isto tako jedan izuzetno važan i bitan segment sa stanovišta opšte bezbjednosti, jednu takvu konstataciju prije svega možemo izvoditi na činjenici koliko je sigurna imovina naših građana i tu imamo povećanje i registrovanih i otkrivenih i ukupnog broja otkrivenih ovih krivičnih djela i radi se o jednom priličnom povećanju ovih krivičnih djela i ove problematike, i kažem još jednom, to je pored droga jedan od najozbiljnijih segmenata gdje dolazi do povećanja ili do slabljenja ovog segmenta bezbjednosti i može se ovde posebno izdvojiti nekoliko karakterističnih pojava oblika, a to je otuđenja ili krađa motornih vozila gdje ima ozbiljno povećanje ukupnog broja ovih slučajeva i jedan novi oblik reketiranja ili ucjenjivanja građana prilikom otuđenja motornih vozila, to je na način da se pozovu, traži otkupnina i td.

Isto ovdje, posebno jedan karakterističan pojava oblik, je i velik relativno veliko povećanje razbojništava, odnosno krivičnih djela razbojničke pljačke koji se javljao prije svega kroz napade na objekte banaka i jedan relativno mali broj, jedna relativno mala rasvjetljenost kad su u pitanju ova krivična djela, zbog hajde da tako kažem i same složenosti i načina izvršenja krivičnih djela itd. da se prilično malo može tu učiniti kod određenog davanja opisa ne znam, itd. samih izvršilaca i načina izvršenja.

Stanje u oblasti privrednog kriminaliteta, isto tako iskazani su ovde pokazatelji. Ukupno registrovano sa stanovišta policijskih agencija, 1377 krivičnih djela. Najveći broj krivičnih djela odnosi se na falsifikovanje određenih službenih isprava, zloupotrebu službenog položaja, ovlaštenja, nesavjesno poslovanje, poreske utaje i td.

Javni red i mir, želim samo da kažem, evo da je ukupno u prošloj godini stavljeno 30.171 zahtjev za pokretanje prekršajnih postupaka kod sudova za prekršaje. Nema neke drastične razlike u odnosu na ranije godine. I, može se konstatovati kod javnog reda i mira da nije bilo posebno teških, po načinu izvršenja slučajeva javnog reda i mira i nije bilo masovnih narušavanja javnog reda i mira. I još jedna konstatacija, nije bilo posebno složenih ili teških slučajeva narušavanja koji su za motiv imali nacionalnu netrpeljivost ili koji su za motiv imali sprečavanje povratka izbjeglih i raseljenih lica. Uglavnom se radi o nekim ne riješenim imovinskim odnosima, o poremećenim porodičnim odnosima, najčešće kroz tuče, prijetnje, naročito drska ponašanja, gdje je dobrim dijelom uglavnom bio i alkohol uzrok ovih slučajeva narušavanja javnog reda i mira.

Stanje bezbjednosti u saobraćaju, može se reći da nije zadovoljavajuće ali da ne bilježi opet jedan trend pogoršanja u odnosu na ranije godine. Ukupno u BiH dogodilo se 36.450 saobraćajnih nezgoda. Poginulo je 433 lica. I, ja bih rekao da slobodno može se reći da je jedan i od uzroka i nedovoljno efikasan pravni okvir, kada je u pitanju ukupna bezbjednost saobraćaja u BiH. Ima jako, jako puno zakona o

osnovama bezbjednosti saobraćaja koji različito tretiraju određene ovaj, određena ponašanja u saobraćaju.

Saradnja sa Haškim tribunalom. Bilo je određenih aktivnosti, evo da opet kažem, da vam ne oduzimam puno vremena. Posebno do izražaja došle su ove aktivnosti u ovoj godini. One će biti obrađene za prvih 6 mjeseci ove godine.

Rezultati realizacije povratka lica i imovine, deminiranje, to smo izbacili ustvari evo, prikazali ovde tačnu dinamiku. Još uvijek oko 4% teritorije BiH je pod minirano i to je jedan od ozbiljnih problema.

I na kraju da kažem, možemo konstatovati da je bezbjednosna situacija u BiH bila zadovoljavajuća ali kako sam već istakao, u jedna, osim u dva bitna i važna segmenta, a to je problem droga o kojima sam govorio i problem opšte bezbjednosti imovine građana u BiH. Hvala vam.

VELIMIR JUKIĆ

Zahvaljujem gospodinu Mektiću, zamjeniku ministra sigurnosti BiH. Već imamo nekoliko prijavljenih.

Gospodin Boško Šiljegović, Tomislav Limov i samo da se dogovorimo o načinu rada. Hoćemo li imati stanku za ručak ili ćemo pokušati, molim. Pa evo ja sam bio optimist do ove točke, međutim ovo nas razvuče prilično. Ali dobro, evo onda idemo raditi još jedno vrijeme, pa ako ocijenimo da ide dosta brzo, možda možemo završiti i prije ručka a ako ne, sve zavisi dakle od nas.

Gospodine Šiljegoviću izvolite.

BOŠKO ŠILJEGOVIĆ

Hvala gospodine predsjedavajući. Koristim priliku da vas pozdravim sve ispred Zajedničke, komisije za odbrambenu i bezbjednosnu politiku i nadzor nad gradom odbrambenih i bezbjednosnih struktura na nivou BiH. Naime, u Izvještaju kojeg ste dobili 3.6.2005.godine, stoji o Inforamciji o stanju sigurnosti u BiH u 2004.godini. Vijeće minsitara BiH je dana 13.5.2005.godine, dostavilo Parlamentarnoj skupštini BiH Informaciju o stanju sigurnosti u BiH za 2004.godinu. Zajednička komisija oba doma Parlamentarne skupštine BiH za odbrambenu i bezbjednosnu politiku i nadzor nad radom odbrambenih sigurnosnih struktura na nivou BiH na 23. sjednici održanoj 2.6.2005.godine, razmatrala je Informaciju o stanju bezbjednosti BiH u 2004.godini. Istu primila k znanju i uputila u dalju parlamentarnu proceduru sa sledećim zaključkom.

U cilju sprečavanja ilegalnog prelaska ljudi i robe uopšte i uopšte što kvalitetnije zaštite državne granice BiH, Državna granična služba BiH treba u što kraćem vremenu sačiniti posebnu informaciju o kvalitetu popunjenosti službe i u tom smislu provesti internu kontrolu rada sadašnjih zapolsenih te informaciju dostaviti Parlamentarnoj skupštini BiH na razmatranje. Hvala lijepo.

VELIMIR JUKIĆ

Zahvaljujem gospodinu Šiljegoviću. Ovo je vrlo konkretno. Možemo se izjasniti odmah a možemo nakon rasprave. Mislim da ako bude eventualno to trebalo dopuniti, gospodin Limov izvolite.

TOMISLAV LIMOV

Da odmah u startu kažem, da podržavam predloženi zaključak od strane naše mjerodavne komisije. I, imajući na umu sve ono što nam je rekao doministar i uvažavajući naravno činjenicu da su ovi podaci od prošle godine, osobno procjenjujem da nema potrebe puno trošiti vremena ali je ipak po mojoj ocjeni bitno da kažemo nešto oko samih ocjena jer mi su čini da se ove ocjene nešto snažnije nego što to u našoj javnosti žele, prije svega ključni političari, javno priznati. A i sam Visoki predstavnik vjerovatno kad bude ovo analizirao imate dakle uvaženi gospodine ministru, u materijalu nekoliko stvari koje ja također slažem se, jesu točne i uopće nemam dakle imajući na umu ovo što ste sada ispričali generalno nekih velikih primjedbi iako je li, ja to gledam kroz ovako, oporbene naočale.

Dakle, slažem se sa onim ocjenama gdje ste upozorili na negativne trendove u našem društvu, u našoj državi ako i u svakom slučaju su potencijalno opasnost po narušavanje sigurnosne stabilnosti.

Ono o čemu ja želim nekoliko riječi reći, dakle sve ovo preskačem, sadržaj i sve ovo što ste kazali, želim skrenuti pozornost da je smisao onako kako ja to shvatam, snimanja sigurnosnog stanja, upravo da imamo jedan odraz, jedan snimak, i na bazi tog snimka da vidimo šta tko treba raditi, u kojem vremenu, na kojinačin da bi smo zadržali to što ste vi definirali kao zadovoljavajuće i upozorili na određene trendove u ona dva segmenta koji svakako evo već danas, možemo govoriti da je nešto teže stanje od onog zadovoljavajućeg, imajući na umu sve ovo što se događa.

E, sad, kad ste definirali pravce aktivnosti u zadnjem dijelu ovog dokumenta, onda ste to rekli na prilično uopćen način i ja znam da vi ćete kao profesionalac odgovoriti, podrazumjeva se, ima Ustav, ima zakon, zna se šta ko treba raditi itd. Ali ja mislim, naravno da smo svi postupali po Ustavu i zakonu i da smo odgovorno izvršavali svoje zadaće, ne bi ni imali ovih problema u ovoj mjeri koje potencijalno ili izravno utječu na stabilnost sigurnosne situacije u BiH. Zato ću ja upozoriti ustvari samo skrenuti pozornost na nekoliko polja djelovanja da ih tako nazovem, i adresirati to izravno na Vijeće ministara. Dakle, ja osobno mislim da u zadnjem ovom dijelu trebate reći da će Vijeće ministara u određenim rokovima za svaku od ovih stvari, a sasvim je jasno kad nabrojim sadržaj ovih polja djelovanja, da to nije nikakva mudrost. Dakle, radi se samo o tome da Vijeće ministara zaduži odgovarajuće subjekte i naravno u onom dijelu u kojem se to odnosi na međunarodne konvencije, prije svega, da i Predsjedništvo odradi svoj dio posla i da mi kao Parlament odradimo svoj dio posla u smislu davanja suglasnosti i ubrzavanja procedure. Vi jeste ovo završili u ožujku, ali evo Vijeće ministara je to završilo tek u svibnju. I onda nama treba 60-65 dana da u normalnoj proceduri dovedemo stvar i dodemo, lani smo bili čini mi se 30.7. u ovoj situaciji. Sad ja osobno mislim, da dinamiku treba napraviti takvu da do kraja trećeg mjeseca, vi precizirate pravce aktivnosti i da svi subjekti znaju u onih 9 mjeseci do kraja godine šta će ovaj, raditi. A, naravno podrazumjeva se

da ste i vi kroz uvodno izlaganje mogli, ja znam zašto niste, ali od prilike pretpostavljam zašto niste. Jer niste dobili podatke, ali moramo obvezati one subjekte koji vama daju podatke da 30.6.dostave vam to i ako već to sada raspravljamo, da znamo kako nam je stanje u prvih pola godine. Jer, dakle ovo sad raspravljamo za ono što je bilo lani.

E, sad, koji su to pravci aktivnosti. Šta ja osbno mislim da mi možemo uraditi ukoliko ima dovoljno ovaj, odlučnosti i volje u dogledno vrijeme je li, u narednom razdoblju.Prvo, vi ste spominjali, ja se slažem, govorili ste dakle o raznim elementima i prije svega upozorili ste naravno ovaj, svojim riječima na opasnosti od organiziranog kriminala po onim pojavnim oblicima koje ste naveli. I u tom smislu spominjali ste potrebu donošenja nekih zakona. Rekli ste dakle, da je pripremljen zakon o drogama i ja naravno kao parlamentarac ne znam u kojoj je to fazi, ne znam da li je danas došlo, evo ja nisam ovaj, još to vidio ali evo dajem punu podršku i pozivam dakle, da mi kroz komisije odradimo svoj dio posla, što je moguće prije. Isto tako potreba nam je zakon o sprečavanju trgovine ljudima.

Ja mislim, a vi ste o tom govorili kad ste ono spominjali pljačke i ono vezano za banke itd. I u samom tekstu ove informacije ste dobro upozorili da je otkrivenost takva kakva jeste, nezadovoljavajuća ali ste ukazali na činjenicu da mi nemamo dovoljno osposobljene zaštitarske službe, nemamo dovoljno svijesti kod onih koji moraju angažirati te službe. Ja osobno mislim da mi moramo standardizirati taj posao jer to se radi o milionima maraka koji se je li, ukradu pod određenim okolnostima, opljačkaju, uglavnom su to oružane pljačke i naravno, to ostavlja vrlo loš dojam, vrlo loš utisak na raspoloženje građana jer evidentno da smo, da nemamo institucije koje na efikasan način mogu se tome suprotstavljati. Zato ja mislim da mi trebamo donijeti zakon o zaštitarskim agencijama u BiH. Dakle, jedan zakon gdje ćemo imati iste standarde a ne ljude priučene tamo ovaj, bez odgovarajućih priprema sposobnosti, znanja, opremljenosti itd. i desi se evo manje više su te pljačke banaka i osiguravajućih društava uspješne je li, ovaj, uspješne za onoga ko ih izvršava. Imajući na umu, ima nekih sankcija i to je uredu, da je Bogdo i više. Mislim da bi ovo, da donesemo takav jedan zakon. Evo taj set od ova tri zakona ja osobno bih dao punu podršku da to uradim što prije.

Isto tako mi smo u obvezi recimo ratificirati Međunarodnu konvenciju o borbi protiv korupcije. Ovih dana je objavljena informacija da smo mi jedina zemlja u Jugositočnoj Evropi koja to nije učinila. Ne vidim razlog dakle, Predsjedništvo, Vijeće ministara i mi parlamentarci to možemo sebi dati u zadaću i ovaj, izvršiti ratificiranje. Ja potpuno razumijem da iz toga proističu i određene obveze.

Eh, isto tako, i ovaj put ću reći a vi ste o tome govorili i dosta pisali, vezano za ovu socijalnu komponentu sigurnosne situacije, da tako kažem. Ja mislim da mi kao država moramo već jednom rarificirati socijalnu povelju Vijeća Evrope i preuzeti obveze koje u tom smislu smo dužni kao država preuzeti. Naravno, to su te dvije konvencije, ova tri zakona. I navest ću nekoliko stvari koje proističu iz ovoga a da bi smo na odgovarajući način, rekao bih akcijski ili operativno stvar postavili. Moramo dakle na razini BiH, vi ste o tome također govorili, ja neću izlaziti iz okvira sadržaja koji ste vi dali u informaciji kroz ovo svoje uvodno izlaganje, ali ću taksativno nabrojati 3-4 stvari koje bi trebali imati pored dakle, ova tri zakona, pored ove dvije konvencije. Trebali bi imati dakle program socijalnog zbrinjavanja socijalno

ugroženih kategorija stanovništva. Govorimo stalno o tome i evo vidimo i sami kako to ide, posebice u iščekivanju PDV-a i svega onog što u tom smislu ide.

Drugo, trebalo bi pripremiti dakle, kad kažem trebalo bi, vi ste tako rekli a ja vama kažem, to treba Vijeće ministara a vi onda organizirajte i izidite pred Parlament sa predlogom tih programa a onda je na Parlamentu da ih je li, usvoji i tada se zna koji subjekti su zaduženi za njihovu implementaciju. Dakle, pripremiti strategiju i program borbe protiv korupcije, pranja novca, carinskih prevara i poreskih utaja. Ja sam ovako sve u jednom da se razumijemo ali mislim da kao država moramo imati taj program. Vi znate da, vi dobro znate uvaženi gospodine doministre, znaju i kolege izaslanici, da je nama i u Mapi puta ali i u uvjetima za Partnerstvo za mir, pored onog uvjeta za koga smo konstatirali da ga jedino kao nismo ispunili. Ali nama tamo stoji jasno da moramo imati odgovarajuće programe i na odgovarajući način legislativu u svezi sa borbom protiv kriminala organiziranog, prije svega transnacionalnog kriminala i korupcije naravno. Neću vas potsjećati na kojem smo mjestu ovaj, trenutno, odnosno po zadnjem istraživanju u svezi sa korupcijom.

Treća stvar koju treba napraviti, pripremiti strategiju i akcijski plan za integralno upravljanje državnom granicom. Dakle, Vijeće ministara to treba, vi ste to napisali. Vi ste to, okej, treba nam taj plan da vidimo je li, i mi parlamentarci ako imamo ikavih obveza oko toga. Ako nemamo nikakvih obveza onda ćemo vas pitati, onih 400 divljih prelaza koji još jesu, pitat ćemo vas ovo što je gospodin Šiljegović naznačio, ja sam prepoznao da trebaju 500 ljudi odmah primiti po sadašnjoj sistematizaciji, da vidimo šta mi kao Parlament trebamo učiniti da kroz proračun osiguramo sredstva za to itd. Neću vas sada pitati ko je direktor DGS-a, kakva je situacija itd., to vas neću pitati, vidim smijete se, znate o čemu govorim.

Dakle, slijedeća stvar koju, drago mi je ste završili, volio bih to vidjeti i naravno pretpostavljam i ostale kolege, pripremiti akcijski državni plan za borbu protiv trgovine ljudima i drogom. Postoje tamo određene konvencije itd. mi moramo imati plan, mi imamo državnog koordinatora, ja pratim to koliko mogu ovaj, ali mi moramo kao država imati odgovarajući plan. I reći ću vam nešto što kad je ovo u pitanju, ako ne izgradimo određene institucije, mi nećemo biti uspješni, nećemo odgovoriti svojoj zadaći u ovom smislu.

Reći ću vam nekoliko institucija koje treba je li, i koje prije svega očekujem da će Vijeće ministara inicirati u okviru Uprave za neizravno oporezivanje, bitno ojačati, jer ja znam da će mi reći, ima to, bitno ojačati službe za suzbijanje carinskih prevara i poreznih utaja, i kod vas stoji u materijalu. Zatim, spominjao sam to i kroz izaslaničko pitanje, a i vi ste sad konstatirali problem u svezi toga, moramo ustanoviti ili formirati, utemeljiti ustanovu za maloljetne delikvente. Upozorili ste na opasan trend maloljetne delikvencije, uključenosti maloljetnika u različite oblike kriminalne djelatnosti. Zatim, moramo imati na razini države, ja sam je nazvao državna služba forenzike ovaj, i državnu laboratoriju za narkotička vještačenja, jer kao što ste rekli, tamo mi šaljemo ne znam, u Zagreb itd. Moramo dakle, izgraditi naše institucije koje će brže funkcionirati, koje će dati odgovarajuće podatke na bazi kojih će onda i policija i ostali subjekti funkcionirati na kvalitetniji način.

Naravno, ovo je što ste vi nama prezentirali, policijski pogled na ovu problematiku. Kada mi ovo usporedimo sa pokazateljima Tužiteljstva i suda, tek onda

ustvari vidimo gdje šta treba činiti, pošto ste vi je li, u tom fahu u izvršnom smislu, vi to bolje svakako od nas parlamentaraca znate, ali u svakom slučaju, ja mislim da trebate napisati šta ko, kada će učiniti, pa da naredne godine, kad budemo ovu informaciju ovaj, razmatrali, krenemo u uvodnom dijelu, ustvari od onoga kako je realizirano ono što smo utvrdili kao pravce aktivnosti, pa kažete, taj i taj je trebao uraditi to, nije uradio. Pa da vidimo je li, šta treba učiniti a da daobijemo to.

I ja ću završiti dakle svoje razmišljanje o ovome na način da bez reforme policije i vi ste to dosta korektno ovaj, i rekli, bez reforme policije po standardima koje zahtjeva EU, mi nećemo biti ustanju kao država odgovarati izazovima koji će u budućnosti ja sam siguran u to, a volio bih se prevariti biti sve izraženiji i imajući na umu ovaj, naše okruženje uže i šire, i one olute(?) koje ste vi spominjali itd. koje sigurno ovaj, bez reforme policije uvažavajući da imamo jedno jedinstveno ministarstvo, profesionalizam i političku neovisnost i regionalno organiziranje prema kriteriju učinkovitosti onako kako struka kaže, nećemo biti ustanju u dogledno vrijeme odgovoriti svojoj zadaći, kao vlast i uopće kao institucije pa ako hoćete i kao društvo koje se zove Bosna i Hercegovina. Hvala lijepo.

VELIMIR JUKIĆ

Zahvaljujem gospodinu Limovu na podužem izlaganju. Gospodin Brka.

OSMAN BRKA

Ja vas pozdravljam gospodu predsjedavajuće, kolege i sve goste iz medija, malo mi je teško govoriti poslije eksperta koji je čitav život u ovoj oblasti ali ne mogu a da neke stvari ne kažem, koje sam ja zapazio.

Slažem se potpuno sa onim što je rekao gospodin Šiljegović, jer sam i ja član te Komisije i znam da smo to gako uradili kako je on ovde iznio. Međutim, ja hoću kao običan građanin, ovde u Parlamentu da iznesem neke moje dileme koje mi nisu jasne i htio bih možda objašnjenje na njih.

Naime, mi hvala Bogu imamo Državnu graničnu službu i ona je uspostavljena prije, ja mislim ima 3 godine, 5, ima 5 godina i hvala Bogu. Međutim, meni nije jasno da poslije toga ako imamo 5 godina Državnu graničnu službu, ovdje mi konstatujemo treba imati u vidu da još uvijek granica BiH nije na odgovarajući način pokrivena, postojanje ilegalnih graničnih prelaza. Meni je ovo neprihvatljivo. Meni je ovo bilo prihvatljivo da smo mi u prvoj godini mogli imati nelegalne prelaze, kad je uspostavljena Granična državna služba. Međutim, 5 godina poslije, konstatovati da mi još uvijek imamo, da mi još uvijek imamo ilegalne granične prelaze. Meni je to neprihvatljivo. Meni to niko ne može objasniti ni stručno, ni politički ni kako god hoćete. Ja mislim da je to nedopustivo i da je to propust Državne granične službe. On ne može biti propustan, moralo je to fizički spriječiti. Zašto to nije fizički spriječeno, da ja poslije 5 godina postojanja Državne granične službe mogu konstatovati da mi nemamo ilegalnih graničnih prelaza. Nemojte mi sad onog ko ide kroz šumu, ja ne govorim o tim prelazima, ko ide pješak kroz šumu. Ali. Ako ima cesta, ilegalan prelaz preko ceste, preko drumu, divlje da se može proći, ja to ne mogu prihvatiti i ja bih zbog toga tražio nečiju odgovornost. To mi nije jasno.

Dalje, kad je u pitanju droga. Očigledno je da zakon na tu temu nedostaje i hvala Bogu, evo čuo sam sad da je on krenuo u proceduru. Međutim, zaista su neke stvari, ako se govori o sigurnosti, pa tu spada i droga, ne moguće je riješavati parcijalno. Nije uopšte bitno da li dijete Đokino, Antino ili Osmanovo, ako mu je droga dostupna, to je problem i Đoke i Ante i Osmana. I to je problem svakog građanina ove države i svakog, ne može kazati neko da je to problem jednog naroda a da nije drugog. To je problem svih i mislim da tu treba više raditi na tom pogledu, na zajedničkom planu. Ali, to će biti moguće, ono što je rekao maloprije moj prethodnik što je govorio u svojoj zaključnoj riječi, kad budemo imali reformu policije. Jer, bez toga, bez te političke volje ovdje neće biti iskoraka, a ti iskoraci mogu doći i oni su problem svih, ja to apsolutno garantujem, da je to problem, nije to pojedinačan problem ničiji, nego svih nas koji živimo u BiH.

I, treću stvar koja mi nije jasna. Kad se govori o trgovini ljudima. Ljudi moji, meni, ja nekad stanem pa pitam se jesam li ja budala ili nisam budala. Gledam našu televiziju, gledam našu štampu, na svakoj otvorite u 10 u večer, u 11 u večer u 12 da mi govori, pa sve naše televizije propagiraju trgovinu ljudima, prostituciju, propagiraju to. Ja to ne mogu da shvatim uopšte da je to, da se to smije raditi. Ovamo govorimo to treba država spriječiti, ovamo javni mediji to propagiraju. To dvoje je meni nespojivo. Je li neko treba ovaj, je li to moguće, objasnite mi je li to moguće. Meni to nije moguće. Ne, meni za to treba objašnjenje zaista. Ja pitam se šta je sa mnom. Ne, ali pazite, ja znam šta su nezavisni mediji ali ne mogu nezavisni mediji ono što je protivzakonito raditi a mi govorimo da to, protiv toga se treba boriti, protiv ovog, protiv onog, međutim kako se to borimo? Svaki dan je toga sve više i sve više je propagande na tu temu. Ma ne gledam ja ni jedan, ja samo listam kanale i ne, ne ljudi moji, meni je to stvarno neobjašnjivo. Može li mi to neko objasniti?

I, ja bih zaista zaključio sa slijedećim. Zaključio bih sa slijedećim. Ja se slažem s ovim izvještajem ovakvim. Međutim, mogu da pretpostavim i da vaša služba, vaše ministarstvo čeka reformu policije. Ja imam taj dojam jer ja pretpostavljam da bi vi nama u proceduru postavili više prijedloga zakona da se ovo popravi nego što ste poslali. I, mislim da i vi očekujete političku volju da se to može uraditi. I ja zbog toga apeliram da se to zaista što prije uradi jer je to interes svih građana u BiH.

I, ovde se može još mnogo toga govoriti ali ja sam ovde postavio dileme na koje ja nemam odgovora kao čovjek niti mi to neko može objasniti.

Mogao bih još samo jednu stvar kazati. Mislim, da mora mnogo efikasnije raditi Tužilaštvo i sudstvo na osnovu vašeg rada. Mislim da i tu, taj kuršlus nije, stoji nije to uspostavljena sinhronizacija da ne idemo daleko, ovaj samo ovo ucjenjivanje s krađom automobila i šta ja znam. Mislim, to je tako neriješeno da je to nevjerovatno. Zahvaljujem.

VELIMIR JUKIĆ

Zahvaljujem gospodinu Brki. Gospodin Đoko Pajić se javio za raspravu.

## DOKO PAJIĆ

Gospodo predsjedavajući, dame i gospodo delegati, poštovani gosti, dosta toga je rečeno. Pokušaću da bidem kratak koliko je to moguće, mislim da ću biti. Logično je, informacija kao informacija, primićemo je k znanju ali reda da se nešto i kaže. Naravno, po svim ovim elementima o stanju bezbjednosti u BiH dati su određeni podaci, gospodin je dao i određene predloge mjera kako bi se bezbjednost i države BiH i njenih građana i njene imovine poboljšalo u narednom periodu.

Ali, meni nije jasno i ja ću ukazati na jedan primjer gdje i zvanične institucije umjesto da pospješuju bezbjednost BiH i njenih građana, svojim nekakvim odlukama dovode u pitanje i bezbjednost države BiH i njenih građana i njene imovine, odnosno čini mi se svjesno dovode u pitanje i moj život, moje djece, moje porodice i svih građana BiH. ja sam o tome već govorio ali želim i ovoga puta javno to da kažem.

To se odnosi na ovu tačku 2.2 krivična djela, 2.1 krivična djela terorizma. I, tu je na strani 6 u drugom stavu i trećem stavu nešto rečeno, hvala Bogu da mi do sada u BiH nismo bili izloženi takvim masovnim stradanjima svega, svemu onome što u posljednje vrijeme gledamo širom svijeta. Pa evo, da u toj jednoj rečenici stoji, kaže – prijetnja terorističkih organizacija predvođene Alkaidom, evropskim zemljama vojno agnažovanim u Iraku koje su uzete veoma ozbiljno u obzir naročito od kako su u njima uhvaćene i neke zemlje itd. Ovo je informacija jasno, iz 2004. godine. Možda ću konkretnije, mislim želio bih da se to nama nikad ne desi ali hoću i ovoga puta jasno da kažem da je nepromišljen gest, slanje pripadnika Oružanih snaga BiH u Irak jer smo upravo tim gestom dovedena i BiH i svi mi zajedno pod veoma ozbiljnu prijetnju terorističkih akcija i da je takva odluka i po zakonu koji je usvojen, trebalo da bude prezentirana ovoj skupštini da konačnu odluku o tome da Parlamentarna skupština BiH po članu 6. Zakona o slanju pripadnika Oružanih snaga BiH u mirovne misije itd. Pogotovu što je ta jedinica koja je poslata vojno uniformisana, jedinica Oružanih snaga BiH u sastavu koalicionih snaga, a zna se koje su to koalicione snage tamo i to je za mene jedna veoma ozbiljna stvar o kojoj je trebalo voditi računa da ne dovedemo i našu zemlju i njene građane u jednu tako opasnu situaciju. Pogotovo što i u sledećem stavu ovde stoji s tim u vezi, vršene su određene provjere lica sa lista koje se nalaze na popisu UN-a. Tako je utvrđeno da se 14 lica koja određenim opisima odgovaraju licima sa C liste UN nalaze se u BiH. Prema tome, a i ne stoji šta je s tim licima. Samo kaže da su identifikovana a gdje su, šta je s njima, šta rade, čime se bave i ostalo, uopšte ne stoji u ovoj informaciji.

Toliko, ja sam želio samo kažem da izrazim jedno svoje nezadovoljstvo i nezadovoljstvo mnogih građana s kojim sam razgovarao o onome što je učinjeno 1. juna ove godine. Toliko, hvala.

## VELIMIR JUKIĆ

Zahvaljujem gospodinu Pajiću. Ima li još prijavljenih za raspravu? Ne vidim da ima. Evo ja ću dati sebi za pravo i još reći samo dvije rečenice prije nego gospodin Mektić želi čini mi se nešto pojasniti.

Dakle, imamo jednu informaciju koja je čini mi se urađena dosta korektno, po mom zapravo viđenju korektno i dosta je opsežna, čini mi se da je dosta realna u

svojim procjenama. Međutim, isto tako postavlja se pitanje aktualnosti. Prošlo je dakle 7 evo skoro 8 mjesec, 7 mjeseci skoro ove godine i mislim da bi trebalo učiniti sve da stvarno ove informacije razmatramo barem krajem prvog kvartala a nikako krajem drugog ili skoro početkom trećeg. Tako da, mislim to bi bila jedna ovako primjedba i prijedlog da se to pokuša malo ubrzati da bude znači aktualnije. Naročito je o tome govorio i gospodin Đoko Pajić, možda o nekim elementima koji su u međuvremenu izmijenili itd. Ono što je posebno, ja obično ne hvalim baš informacije koje dobijamo ovde u Parlament, mislim da je na samom kraju u poglavlju VIII prijedlog mjera i aktivnosti, dosta korektno sačinjen, sad ne znam da li je baš sretno poredan po rednim brojevima ako su to prioriteti ili možda i nisu, možda je samo nabranje, i mislim da su ove mjere i aktivnosti dosta dobro locirane i da možda bi riješavale bit problema. Ali bilo bi vrlo dobro kad bi smo imali jednu uporednu analizu dakle, u neko skoro vrijeme šta je se od ovih mjera i aktivnosti uradilo, uspjelo uraditi i kako se one, njihova dakle primjena tih aktivnosti odrazila na rezultate u konkretnim oblastima kako je ovde već navedeno u ovoj informaciji. Mi smo nedavno bili kao komisija u posjeti Upravi za neizravno oporezivanje u Banja Luci pa smo čuli i od njih određene probleme itd. a vidimo da se i ovdje u prijedlogu mjera i aktivnosti od resornog Ministarstva sigurnosti navodi bitna uloga i pozicija ove uprave. Ona je svakako bitna i važna ali isto tako oni imaju svoju primjedbu pa kažu, kako njihovi zahtjevi pravosudnim tijelima BiH ne nailaze na kako oni misle a dekvatan tretman nego se u prioritete rješavanja u pravosudnim tijelima stavljaju neki drugi problemi itd.

Možda je opet evo prilika da se razgovara možda o nekim drugim problemima odnosno, rješenjima pitanja koja bi doprinijela rješavanju ukupne sigurnosne situacije i prilika u BiH. Ovdje ste vrlo korektno stavili na možda dosta visoku poziciju, na broj 3 gdje govorite i o socijalnim problemima. Dakle, ova vaša informacija odnosno prijedlog aktivnosti ima i socijalnu dimenziju, socijalan aspekt što je svakako dokaz da ste pristupili ovom pitanju, ja bih rekao vrlo korektno i obuhvatno.

I evo, na kraju ću zaključiti sa dva svoja dakle razmišljanja i prijedloga dakle, da pokušamo u vrlo skoro vrijeme vidjeti šta se od ovog, ovde predloženih mjera aktivnosti uspjelo uraditi, implementirati i rezultate te implementacije i realizacije i da dobijamo informacije o sigurnosti i procjene sigurnosti ranije, odnosno da ne čekamo nikako 7-8 mjeseci od onog datuma za koji se period oni odnose.

Na kraju, ako nema više prijavljenih, gospodin Čengiđ se evo prijavio, onda ćemo izjašnjavati se o zaključku koji je predložio gospodin Šiljegović.

Gospodine Čengiđu izvolite.

HASAN ČENGIĆ

Gospodine predsjedavajući, poštovane kolege, članovi Vijeća ministara, predstavnici medija, međunarodne zajejdnice, ja ne bih danas diskutirao, ja bih htio samo postaviti pitanje gospodinu zamjeniku ministra da mi pojasni na naslovnoj strani dvije činjenice.

Na ovom dokumentu koji mi imamo piše da je ova informacija pretpostavljam da je sačinjena mart, zarez 2005.godine, a u dopisu Ministarstva sigurnosti se spominje da je razmatrana informacija na sjednici Vijeća ministara 82. po redu, ne

navodi se datum kad je bila ta sjednica ali datum dopisa Ministarstva sigurnosti je 13.5. Interesira me naime, koliko je vremena prošlo od časa kada je informacija sačinjena do časa kada je Vijeće ministara razmatralo informaciju? Hvala.

VELIMIR JUKIĆ

Zahvaljujem, gospodin Mektić je i tako htio i neka druga pojašnjenja. Gospodine Mektiću izvolite.

DRAGAN MEKTIĆ

Ja sam htio, pošto je bilo nekoliko pitanja samo da odgovorim i da kažem da apsolutno sve vaše predloge, svi vaši predlozi, sve vaše da kažem tako i smjernice hajde, ovaj da su nama dobro došle. Pazite, mi tražimo, mi vama iznosimo stanje kakvo je, jesmo li mi to mogli bolje ili nismo, to je stvar, vi ćete ocijeniti i daćete primjedbe ali tražimo istovremeno da i vi date podršku svim ovim našim pitanjima i problemima.

Pitanje DGS-a kako je moguće da je nepokrivena granica. Moguće je zato što nam, mi državnu granicu BiH pokrivamo sa 2000 ljudi. Minimum je negdje oko 2.550 ljudi da zadovoljimo tu potrebu. Nama treba 550 ljudi ali nemamo para u Budžetu. Mi smo, naš je predlog bio 55 miliona maraka za Državnu graničnu službu. Prošlo je 48 i ne možemo primiti ni jednog čovjeka da bi dopunili i da bi popravili. Evo to je to gdje nama Parlament i vi praktično možete pomoći kod budžeta da se poveća taj dio i da kažemo mi ćemo primiti 500 novih ljudi i onda ćemo pokriti fizički granice. Kako je moguće da imaju toliki nepokriveni granični prelazi. 408 tačno postoji graničnih prelaza ilegalnih. Ne mogu ja da kažem, nisam ilegalni, odnosno u ilegalnom smislu da se mogu koristiti za ilegalno krijumčarenje na čitavoj granici Bosne i Hercegovine, dakle sa Hrvatskom i sa Srbijom i Crnom Gorom. To je, to su putevi koji su postojali ranije i oni i sada postoje, nisi ničim zapriječeni, a nisu od strane institucija. Samo, evo reći ću ja, a nisu od strane institucija Bosne i Hercegovine označeni kao legalni granični prelaz.

Postoji jedna strategija koju finansira Evropska komisija, saču vam reći ja, fizičkog zaprečavanja tih ilegalnih graničnih prelaza i koji se finansira iz sredstava KARC-a, tačno da se fizički zapriječi. Mi smo, jer postoji državna komisija za granice i sa Hrvatskom i sa Srbijom i sa Crnom Gorom i uslov je da bi išli na fizičko zaprečavanje da se prethodno sa jednom i drugom državom potpiše sporazum o državnoj granici. Tačno, nakon toga mi onda imamo definisanu granicu i onda ne možemo prije toga zato što postoje problemi određeni. Sa Hrvatskom smo definisali tačno sada i uslijeđuje potpisivanje i potrebno je da bi mi izvršili fizičko zaprečavanje mora da postoje aktivnosti i sa jedne i sa druge strane jedne i druge države da, oni recimo da zapriječe jedan mi drugi itd. Jel to nije interes samo Bosne i Hercegovine i da uđe u taj proces da se mi samo ogradimo, nego jednostavno da u dogovoru sa tim državama napravimo takve prelaze na kojima se neće moći fizički zapriječiti i ilegalno preći. Te su aktivnosti hoću da vam kažem, u toku, ali moramo doći prethodno do tih sporazuma o, o, sa tim državama, tačno definisati granicu da nema ni jednog spornog momenta jel ne možemo pre toga.

To je taj odgovor koji sam ja htio vama da kažem, ali da se radi sada. Evo da radimo na tom pitanju oko tog ilegalnog zaprečavanja granice.

Što se tiče ovo što ste tražili da se, da se sada uporede, da se daju novi podaci pa da se uporede sa ovom realizacijom, želim da kažem da mi radimo sada za 6 mjeseci ove godine informaciju za prvih 6 mjeseci i da će ona biti vrlo brzo gotova i da će biti dostavljena. Da radimo posebnu informaciju za Parlament o maloljetničkoj ovoj delikvenciji isto koju ćemo posebno dostaviti ovdje sa delikvencijom koja se može vezati za maloljetnike. Da smo u međuvremenu tokom ove godine uradili i utvrdili Strategiju integralnog upravljanja granicama i ona je donesena od strane Savjeta ministara. Da radimo strategiju borbe protiv korupcije, o ovoj koja je ovdje govoreno i da imamo urađenu i usvojenu Strategiju borbe protiv trgovine ljudima.

I samo sam htio, ovo sam htio ovo pitanje bezbjednosti ukupno vezano za Irak i prijetnju da će se napasti u smislu terorizma zemlje koje učestvuju dolje i koje su vojno prisutne. Naravno da u okviru ministarstva mi ne možemo, mi smo donosili, mi možemo donositi odluku ni da idu ni da ne idu, ali već kada su dole mi smo to ozbiljno prihvatili i razmatramo. Mi redovno držimo sastanke na nivou svih policijskih obavještajnih agencija u Bosni i Hercegovini, analiziramo sve podatke i pokazatelje koji se stim u vezi mogu dovesti u vezu sa tim i jednostavno u slučajevima da bude bilo tu određenih aktivnosti itd. da ćemo naravno na vrijeme upoznati sve relevantne institucije.

VELIMIR JUKIĆ

Zahvaljujem gospodinu Mektiću.

Evo mislim da možemo sada se izjasniti o zaključku.

Izvolite gospodine Brka, samo se prijavite pa.

OSMAN BRKA

Zaista ovo objašnjenje meni je nikakvo. Ja se sada čudim da mi uopšte stojimo na nogama kao država. Ako ima 400 prelaza koji su potpuno nezaštićeni ni fizički ni sa ljudima, onda to neko hoće da to bude tako. Ja, meni to objašnjenje, tek me je zabrinulo. Ja nemam riječi.

Da mi sada čekamo da se dogovorimo o granici, a znamo da ima problema da recimo Srbija i Crna Gora traže promjenu granice koja je potpuno nelogično i to recimo da se ne riješi za 5 ili 10 godina i ti će prelazi stajati 5 ili 10 godina. Pa mene čudi da iko ide na ove legalne prelaze. Šta vam je ljudi, pa te nešto mora raditi hitno. Pa ne može tako. To nema na svijetu nigdje. Pa ne možete, pa mi zovemo ljude da se bave kriminalom. Država ih zove tako. Meni tek ništa sada nije jasno.

VELIMIR JUKIĆ

Dobro. Evo gospodin Čengiće se javio. Molio bih kratko. Inače ćemo onda.

HASAN ČENGIĆ

Dobro. Vrlo kratko. Ja nažalost nisam dobio odgovor na moje pitanje. Dakle nisam razumio kada je pripremljen izvještaj, a kada je Vijeće ministara razmatralo. Ne

smijem zaključivati na osnovu činjenica, ne bih htio da kreiram zaključke, ali bojim se da je otprilike prošlo 2 mjeseca od časa kada je informacija bila gotovo do časa kada je Vijeće ministara razmatralo.

Nije valjda da smo toliko jeftini našem vlastitom Vijeću ministara pa da tako ozbiljna pitanja kao što je sigurnost života, tijela, imovine i svega ostalog, nakon što ministarstvo pripremi informaciju, to je Vijeće čije je ministarstvo nije razmatralo 2 mjeseca. Mislim da to nije u redu. Mislim da neke stvari postoje kao važne u smislu prioriteta vremenskih. Zato sam htio da razumijem odgovor.

Ali ove da ne bismo vodili raspravu, ja mislim da bi bilo jako važno da zaključimo i da zatražimo zaista od Vijeća ministara da ima pripremiti ovakve izvještaje u roku od 60 dana od dana od završetka dakle perioda. Drugim riječima u prva dva mjeseca naredne godine za prethodnu godinu. I da unutar mjesec dana treba da se razmatra.

I drugo, a u vezi baš sovim, nije ni malo naivno, ova primjedba koja je sad očito, ja ne bih volio da kreiram sada stanje na graničnim prijelazima. Gospodin Limov je spomenuo 400 prelaza. Gospodin Brka je spomenuo 400 prelaza, a ja nisam brojao ne znam, ali ako postoji 5, a pogotovo 50 i eventualno više prelaza gdje se stvarno može preći motociklom, biciklom, gdje se može preći zapregom, gdje se može preći nekim manjim traktorom, vučnim sredstvom – to je ljudi ozbiljna stvar. Zamislite svako od nas ima ili vrt, ili ima vrt, ili neku baštu, ili nešto eventualno šire imanje, svaki normalan domaćin prvu stvar koju urdi u proljeće, pregleda ogradu i učstvrsti je. Iako mu kokoš ulazi u vrt, on se pobrine da mu ne kopa tamo lijehu. A mi sada ovdje imamo stanje kakvo imamo. Ja razumijem ovaj stav u smislu nemamo dogovor o državnoj granici.

Ali čekajte molim vas. Stvarno šta to znači. Na kraju krajeva mogu postojati razne vrste zaprječavanja. Može se na kraju odrediti šta su prioriteti. A ako je recimo 200 tih prelaza, možda je 20 ipak bitno. Mi smo imali informaciju u Banja Luci, gospodine predsjedavajući bili ste prisutni da smo čuli da postoji ipak ilegalni prelazi preko kojih se prelazi sa robom. Ja govorim sada o robi, ljudi su posebna priča. Dakle o robi koja se ne registrira. Gospodin Limov nije bez razloga postavio pitanje duhana, uvoza i izvoza duhana itd. Dakle možemo li definirati je li stvarno moguće da trebamo čekati KARC program ili nekoga drugoga da nas ogradi ili zagradi ljudi moji. Koje su to pare.

Da ne bih vodio dalje raspravu da nam se u najkraćem roku pripremi informacija o ovom pitanju od strane Vijeća ministara i da to bude dodatak zaključcima naše komisije koje svakako podržavamo. Kada kažem u najkraćem roku, recimo do septembra mjeseca, da nam se napravi jedna kratka analiza i prijedlog mjera. Ako to košta da vidimo koliko košta. Je li to 500 hiljada, je li milion ili ne znam koliko je i da kažemo da u budžetu trebamo osigurati namjenski toliko sredstava za neka prioriteta zaprječavanja npr. Možda je to jeftinije nego zaposliti 500 ljudi. Ali nešto ipak ne možemo od danas kada smo zvanično dobili ovu informaciju. Dakle od danas smo je svi čuli. Više se ne može praviti da ne znamo za to, službeno i zvanično, da nešto ne preduzmemo. S druge strane ne možemo tražiti od ministarstva da ono preduzima aktivnosti ako nema sredstava finansijskih. A najgora stvar svega je da kažemo da je to sve tako i da ništa ne uradimo.

Zato predlažem da nam se pripremi jedna kratka informacija o ovome sa vrlo preciznim prijedlogom mjera. Ja bih zamolio vrlo jasno i sa, naime nekom procjenom koštanja najprioritetnijih zaprečavanja na privremenoj bazi, na privremenoj osnovi do konačnih potpisivanja graničnih sporazuma o granicama itd. i da onda na osnovu toga Parlamentarna skupština dakle razmotri taj prijedlog mjera i donese neki stav kakav god da bude na osnovu prijedloga mjera.

Predlažem da ovo bude samo dodatno na zaključke naše komisije i da dadnemo podršku o ovom izvještaju. Hvala.

VELIMIR JUKIĆ

Evo zahvaljujem gospodinu Čengiću.

Ja ću morati zbilja još nekoliko riječi reći jer pomalo poznajem situaciju pograničnih dijelova Bosne i Hercegovina i malo smo otišli u jednom smjeru čini mi se nerealno i nekritički, ali evo iziću da ne bi zloupotrijebio.

Dakle, mislim da je jasno i svima je u interesu da se stvarno ima apsolutno nadzirana i dobro kontrolirana granica svake države na svijetu, tako i Bosne i Hercegovine. To je u interesu uvijek najmanje dvije države pa i šire. Zašto dvije. Pa tiče se i jednih i drugih. Ovdje se konkretno tiče naših susjeda i nas. I nije nimalo jednostavno govoriti o ovom problemu i ne treba ga promatrati samo jednostrano u smislu, treba razmišljati i o osiguranju uvjeta za život i rad ljudi u graničnom pojasu. U širinu ne znam ni ja koliko je to 10, 15, 20 km.

Ja ću reći nekoliko vrlo konkretnih primjera. Naime, ova granica koja sada je državna granica, stara je ne znam ni ja koliko, hajmo reći 15 godina. Prije ona nije bila državna granica, nego je bila nekakva administrativna granica, republička granica. Primjera radi BH naselja Uništa, to je jedno selo ne znam koliko ima stanovnika, ne bih htio pogriješiti pa reći, ali je BH naselje, naselje u BH državi koje nema uopće pristupa osim možda kozjeg puta na teritoriji BH, nego se u njega dolazi sa teritorije RH. I ne možemo mi biti sada slijepi kruti, pa reći ne znam šta ćemo uraditi. Zapriječiti da ljudi ne mogu uopće doći do svoje kuće itd. Pa mi ćemo njih tada osuditi na iseljavanje. Dakle šta bi mi uradili. Mi kao odgovorna vlast države moramo osigurati uvjete za život i rad svim ljudima naše države. Znači treba u komunalnu strukturu pograničnog dijela Bosne i Hercegovine uložiti značajna sredstva, osigurati tim ljudima da mogu normalno doći do svojih kuća, gde prelaze državnu granicu sa drugim dijelom BH. Ja koliko znam do sada su državne institucije uložile vrlo malo, ili ni malo sredstava da osiguraju, evo rekao sam jedan primjer. Ovakvih možda čak drastičnijih još ima jako puno.

Dakle, treba ovom pitanju pristupiti vrlo odgovorno da se, prije svega vodi računa o sigurnosti granice, ali još prije toga o interesu i da se ljudima osiguraju uvjeti za život i rad ljudi u pograničnom području. Jer ne možete uraditi nešto da se ljudi odsjećaju da su na kraju svijetu, da su izolirani i da su odsječeni itd. Dakle, nije jednostavno, ali treba raditi i treba rješavati ova pitanja.

Nadalje, isto tako nemojmo ovim tonom govoriti o našoj graničnoj službi, inače o DGS. Prije dva mjeseca otprilike ovdje u ovoj dvorani je bila godišnjica

mislim utemeljenja DGS-a, peta jeste itd. govorilo se o vrlo značajnim uspjesima. Ja sam uvjeren da je to tako, to drugi za nas kažu koji nas malo bolje gledaju i sa manje subjektivnosti, a više objektivno, pokazatelji govore o tome šta je urađeno.

I zato, ovo je isto tako važna tema, ali nije tako loše da kažemo kakvo je nikakvo i ne možemo samo gledati bez interesa i tih ljudi koji žive u tim područjima. To su građani Bosne i Hercegovine, treba osigurati i njima sve uvjete, a mnoge zemlje dok su granice u Evropi bile drugačije, čvršće itd. su davale ljudima u pograničnim pojasevima određene pogodnosti vrlo značajne. Kod nas o tome se ne razmišlja. Ja se i stim ne slažem i mislim da treba razmišljati i na taj način o tim područjima i o tim ljudima. Jer poznato je da uvijek, to je zakon fizike centrifuka, dakle centripetalne sile djeluju znači uvijek privlače sve u centar, krugovi ostaju bez ne znam ni ja mnogo čega itd. Mislim da se ne smije dozvoliti da iz, zbog zadovoljenja jednoga cilja neke druge možda u isto tako vrlo važne ciljeve u potpunosti ne ispunimo, ili uradimo krivo, ali ja ću ponoviti, ne smijemo raditi krivo tim ljudima u tim područjima.

Evo ja sam imao za potrebu samo ovo reći i zahvaljujem na pozornosti.  
Brka Izvoli.

OSMAN BRKA

Ja vam ne mogu a da ne odgovorim. Naime ni jednog momenta moj govor o problematici prelaza nije bio protiv bilo kojeg građanina Bosne i Hercegovine u bilo kojem mjestu da živi u bilo kojem selu ili naselju. To je jedna druga potpuno stvar od graničnih prelaza. I nemojmo to dvojiti mješati.

Ja nisam da se i jednom građaninu u Bosni oteža život stim, ali sam apsolutno ubijeđen i siguran sa većom kontrolom graničnih prelaza svaki građanin Bosne i Hercegovine dobija je će prihodi Bosni i Hercegovini biti veći i rješavanje problema i u tim graničnim prostorima ljudima koji tamo žive stvaraće normalnije uslove života. To je potpuno odvojena tema od ovoga o čemu sam ja govorio, o toj problematici. Ja znam, bio sam na sjednici ovdje kada je bila svečana sjednica DGS-a. Ja ne umanjujem njihov značaj u tom pogledu, ali ovdje upućujem veliku kritiku svima koji su odgovorni da se o tim graničnim prelazima šuti pet godina, jer apsolutno meni je to nedopustivo. Neumanjujući uopšte ostale uspjehe DGS-a, a znam bio sam u posjeti dole zajedno sa članovima komisije u prostoru Brčkog, Bijeljine dole i tom prostoru. Razgovarao sam sa direktorom, ljudima. Znam ja o uspjesima njihovim, ali ja njih ne krivim za tu situaciju, nego krivim najodgovornije ljude koji o tome ne vode računa, a morali su voditi računa do sada. Ne može me niko ubijediti da ovo nije problem koji je riješiv. To je riješiv problem. Drugo je pitanje hoće li se htjeti riješiti.

I ja se potpuno pridružujem prijedlogu gospodina Čengića da to bude naš zaključak.

VELIMIR JUKIĆ

Zahvaljujem gospodinu Brki. Evo, čini mi se da možemo sada pomalo privoditi kraju. Više nema prijavljenih govornika.

Što je gospodin Šiljegović na početku predložio jedan zaključak, mislim da ga možemo prihvatiti, jer on je upravo značajan dio ovog što smo mi ovdje i razgovarali svi predlagali obuhvatio, uz možda još jednu dopunu, odnosno evo i preporuku dakle da zbog ove rasprave koja je trajala više od sat vremena da obvežemo stručne službe Parlamenta da dostave Vijeću ministara, odnosno resornom ministarstvu stenogram ove rasprave kako bi sve korisne sugestije i prijedloge mogli uvrstiti evo imati i na umu i uvrstiti u svoj izvještaj, odnosno u svoje daljnje aktivnosti.

Možemo li sa ovakvim zaključkom završiti dakle ovo primamo k znanju, o tome se ne izjašnjavamo, a o zaključku da se izjasnimo. Zaključak je već pročitao. Evo sada je dopunjen znači sa ovim da se dostavi stenogram.

Pozivam na izjašnjenje.

Možete glasati sad. Zahvaljujem.

- Konstatiram da smo jednoglasno primili k znanju ovu informaciju. Zapravo usvoji ovaj rečeni zaključak.

Evo sad smo došli do 12. točke dnevnog reda. Već je evo primaklo se 14 sati. Ja pitam ovdje većinu da odlučimo, jer nismo imali suglasnost ni u Kolegiju da li da nastavimo i pokušamo to završiti brzo, ili da ipak napravimo stanku za ručak pa da nastavimo iza toga.

Gospodine Čengiću recite. Vi ste prozvani.

HASAN ČENGIĆ

Dopustite mikrofon. Dakle ja predlažem da mi radimo do kraja. Nema razloga da ne radimo. Imamo još 8 tačaka, ali su sve uobičajene, komisija je sve razmatrala i ako dopustite ja bih prvo predložio sljedeće. Da odjedanput kažem po jednu rečenicu o ovih sedam tačaka i samo zadnju tačku. Da mi dopustite naknadno da kažem dvije rečenice.

Dakle, od tačke 12. do tačke 17. uključujući tačku 17. imamo niz saglasnosti gdje bismo trebali dakle kao Dom dati saglasnost za ratifikaciju određenih sporazuma itd. Tiču se dakle povratka izbjeglih sa Hrvatskom, međusobnom cestovnom saobraćaja sa Rusijom, finansijske rekonstrukcije Amanamdn VIII sa SAD, zatim trgovačka ekonomska saradnja sa Vladom Rusije, trgovačka ekonomska saradnja opet sa Vladom Rusije i rehabilitacija gradskog vodovoda, to je jedna ratifikacija kreditnog i finansijskog sporazuma koji predstavlja jedna njemačka banka. Sve u svemu sve ove sporazume je razmatrala.

Sve u svemu sve ove sporazume je razmatrala Komisija za vanjsku i trgovinsku politiku na svoje dvije sjednice. Mislim da je na 37. i 38. dala je prijedlog Domu da se dadne saglasnost da se ratificiraju. Svi ti sporazumi su sasvim uobičajeni. Često su nastavak već ranije postignutih sporazuma, pa su ovo neki amandmani, ili naknadni ili naredna faza realizacije programa, odnosno uobičajeni sporazumi kakvi su ovi cestovni sa Rusijom ili trgovinska ili ekonomska saradnja.

Iz tog razloga Komisija predlaže Domu da dadne saglasnost za ratifikaciju svih ovih sporazuma. Hvala.

VELIMIR JUKIĆ

Zahvaljujem gospodinu Čengiću. Evo mislim da možemo prihvatiti ovakav način rada.

Evo, onda idemo znači 12. točka

**Ad.12. Davanje suglasnosti za ratificiranje Sporazuma između Vijeća ministara Bosne i Hercegovine i Vlade Republike Hrvatske o povratku izbjeglih osoba iz Bosne i Hercegovine i Republike Hrvatske**

Izvjешće mjerodavne komisije ste dobili. Zastupnički dom je ratificirao ovaj sporazum.

Otvaram raspravu ukoliko ima. Gospođa Stojanović.

RUŽA STOJANOVIĆ

Poštovana gospodo Klub srpskih delegata u Domu naroda razmatrao je problematiku, a vezana je za ovu tačku, odnosno ratifikaciju ovog sporazuma, pa me interesuje, prije nego što pokrenemo određenu inicijativu da li je ovaj sporazum već na snazi i da li je formirana komisija je ovdje u članu 5. međudržavna komisija za povrat izbjeglica.

Da li mi neko može odgovoriti na to pitanje? Predlagača ne vidim da li ima.

VELIMIR JUKIĆ

Gospodine Čengić.

HASAN ČENGIĆ

Koliko se razumije iz samog sporazuma, sporazum je na snazi u smislu, on je ustvari u primjeni, jer je tako definiran samim tekstom sporazuma. On je dakle u primjeni. Mi ga ratificiramo prema informacijama kojima raspoložemo. Sabor Republike Hrvatske ga je već ranije ratificirao. Predstavnički dom ga je također ratificirao i mi ga realiziramo.

Što se tiče ove komisije ja zaista ne raspolazem podacima na koji način komisija funkcionira i ko sačinjava komisiju. Ukoliko u tom smislu ima bilo kakvih problema, ja predlažem da uradimo sljedeće

- Da dadnemo saglasnost na ratifikaciju i da postavimo upit Vijeću ministara da nam obrazloži i ako je bilo potrebe, i ako ima neke potrebe da mi raspravljamo o eventualno bosansko hercegovačkoj strani tih, odnosno predstavnicima u bosansko hercegovačkoj strani. Zašto da ne. Da otvorimo to pitanje. Na kraju krajeva komisija je jedno radno tijelo predviđeno ovim sporazumom. Svaka strana potpisnica sporazuma daje svoje kandidate u komisiju, svoje predstavnike i ako ima tu eventualno pitanja ili problema zastupljenosti, nedovoljne zastupljenosti ili nečega.

Ja predlažem dakle ako ima u tom dijelu ikakvih primjedbi da se dogovorimo da ratificiramo sporazum, a da onda zatražimo objašnjenje od Vijeća ministara i preduzmemo dalje aktivnosti kao strana u sporazumu u vezi sa našim dijelom sporazuma.

Po mojem razumjevanju sporazum nema nikakvu nacionalnu, nekakav, nikakav nacionalni predznak. Govori o izbjeglicama, dakle govori o pravima svih izbjeglica iz dvije države, o poziciji tih izbjeglica, on se savim sigurno uklapa u međunarodne standarde postavljene od strane UN-a i eventualno i eventualno ako možda treba, mi ne možemo sada napraviti nikakav amandman na sporazum danas. Ako ima ikakvih primjedbi možemo ići dalje u proceduru, ali ja mislim da je početak čitave priče ako hoćemo nešto da mjenjamo da ratificiramo postojeći sporazum pa da ga eventualno dograđujemo.

Ako je pitanje primjene sa strane Bosne i Hercegovine, onda naravno imamo pravo i trebamo pitati naše predstavnike u Vijeću ministara da nam objasne šta je po srijedi. Hvala.

VELIMIR JUKIĆ  
Zahvaljujem.

RUŽA STOJANOVIĆ

... ste problem. Evo sad opet nemam odgovora da li postoji ova komisija, a naš prijedlog, odnosno inicijativa bila je vezana za formiranje takve komisije ispred nadležnog ministarstva Bosne i Hercegovine koji će se baviti ovom problematikom.

Pa onda ja predlažem da ovo potenciramo, da na

HASAN ČENGIĆ

Da se dogovorimo sljedeće, da dakle dadnemo saglasnost za ratifikaciju i donesemo zaključak i da usvojimo zaključak, a u vezi sa ovom tačkom dnevnog reda i ratificiranjem ovog sporazuma da tražimo od Vijeća ministara da nam dadne obrazloženje i da dadne prijedlog za formiranje komisije, ako takva ne postoji. Jer je ja zaista u ovom času to nemam.

Nažalost na samoj komisiji nismo imali nikakvu informaciju oko toga. To je sasvim prihvatljivo. Ja mislim da tu nije ništa sporno.

VELIMIR JUKIĆ  
Zahvaljujem. Gospodin Filipović.

ILIJA FILIPOVIĆ

Hvala. Ja ću vrlo kratko. Riječ je o članku 9. o kojem vi govorite. Mislim da je članak 9. u svom stavku 1., 2., 3., 4., 6. stavku rekao dakle da se radna skupina sastaje na zahtjev jedne od ugovornih strana. Dakle ovaj sporazum treba ratificirati u našem parlamentu kao što je ratificiran u Parlamentu, u Saboru Republike Hrvatske, a onda je to stvar poticaja jedne ili druge strane.

Dakle vidi se ovdje u stavku 4. članka 9. da se, da ta radna skupina utvrđuje prijedloge i preporuke konsenzusom. Evo članak 5. Dakle mislim da nije sporno ništa i da možemo prihvatiti ovakav prijedlog koji je dao predsjedavajući mjerodavne komisije i dati suglasnost za ratifikaciju jer nepriječi dakle, ništa ne gubimo. Uvijek se može potaknuti rad ove radne skupine na prijedlog jedne od potpisnica od ugovornih strana. Hvala.

VELIMIR JUKIĆ

Zahvaljujem. Evo mislim da smo ove dileme, odnosno male nejasnoće riješili.

Ako jesmo ja pozivam da se izjasnimo o davanju saglasnosti za ratificiranje rečenog sporazuma.

Možete glasovati, ja sa ovim zaključkom naravno, podrazumjeva se. Zahvaljujem.

- Konstatiram da smo jednoglasno donjeli odluku i dali suglasnost za ratificiranje sporazuma između Vijeća ministara Bosne i Hercegovine i Vlade Republike Hrvatske o povratku izbjeglih osoba iz Bosne i Hercegovine i Republike Hrvatske.

Trinaesta točka dnevnog reda

**Ad.13. Davanje suglasnosti za ratificiranje Sporazuma između Vijeća ministara Bosne i Hercegovine i Vlade Ruske Federacije o međunarodnom cestovnom saobraćaju**

Izvjешće mjerodavne komisije ste dobili. Zastupnički dom je ratificirao ovaj sporazum.

Otvaram raspravu. Ima li prijavljenih? Nema.

Pozivam na izjašnjenje.

Možete glasovati sad. Zahvaljujem.

- Konstatiram da smo jednoglasno donjeli odluku i dali suglasnost za ratificiranje Sporazuma između Vijeća ministara Bosne i Hercegovine i Vlade Ruske Federacije o međunarodnom cestovnom saobraćaju.

Točka 14.

**Ad.14. Davanje suglasnosti za ratificiranje VIII amandmana na Ugovor o donaciji između Bosne i Hercegovine i SAD-a za program financiranja rekonstrukcije - program poslovnog razvoja**

Izvjешće mjerodavne komisije ste dobili. Zastupnički dom je ratificirao ovaj sporazum ugovor.

Otvaram raspravu. Nema prijavljenih. Zaključujem raspravu.

Pozivam na izjašnjenje za davanje suglasnosti.

Možete glasovati. Zahvaljujem.

- Konstatiram da smo jednoglasno donjeli odluku i dali suglasnost za ratificiranje VIII amandmana na Ugovor o donaciji između Bosne i Hercegovine i SAD-a za program financiranja rekonstrukcije – program poslovnog razvoja.

Slijedi točka 15.

**Ad.15. Davanje suglasnosti za ratificiranje Sporazuma između Vijeća ministara Bosne i Hercegovine i Vlade Ruske Federacije o formiranju međuvladine bosanskohercegovačko-ruske komisije za trgovinsku i ekonomsku suradnju**

Izvješće mjerodavne komisije ste dobili. Zastupnički dom je ratificirao ovaj sporazum.

Otvaram raspravu. Nema prijavljenih. Zaključujem raspravu.

Pozivam na izjašnjenje za davanje suglasnosti za ratificiranje sporazuma.

Možete glasovati sad. Zahvaljujem.

- Konstatiram da smo jednoglasno donjeli odluku i dali suglasnost za ratificiranje Sporazuma između Vijeća ministara Bosne i Hercegovine i Vlade Ruske Federacije o formiranju međuvladine bosanskohercegovačko-ruske komisije za trgovinsku i ekonomsku suradnju.

Točka broj 16.

**Ad.16. Davanje suglasnosti za ratificiranje Sporazuma između Vijeća ministara Bosne i Hercegovine i Vlade Ruske Federacije o trgovini i ekonomskoj suradnji**

Izvješće mjerodavne komisije dobili ste. Zastupnički dom je ratificirao ovaj sporazum.

Otvaram raspravu. Nema prijavljenih. Zaključujem raspravu.

Pozivam na izjašnjenje za davanje suglasnosti za ratificiranje sporazuma.

Možete glasovati sad. Zahvaljujem.

- Konstatiram da smo jednoglasno dali suglasnost za ratificiranje Sporazuma između Vijeća ministara Bosne i Hercegovine i Vlade Ruske Federacije o trgovini i ekonomskoj suradnji.

Točka broj 17.

**Ad.17. Davanje suglasnosti za ratificiranje Kreditnog i finansijskog Sporazuma između Kreditanstalt für Wiederaufbau Frankfurt am Main K/W i Bosne i Hercegovine, Federacije Bosne i Hercegovine i Republike Srpske za rehabilitaciju gradskog vodovoda u Unsko-sanskom regionu**

Izvješće mjerodavne komisije ste dobili. Zastupnički dom je ratificirao ovaj sporazum.

Otvaram raspravu. Nema prijavljenih. Zaključujem raspravu.

Pozivam na izjašnjenje o davanju saglasnosti ratificiranja.

Možete glasovati sad.

- Konstatiram da smo jednoglasno donjeli Odluku o davanju suglasnosti za ratificiranje Kreditnog i finansijskog Sporazuma između Kreditanstalt für Wiederaufbau Frankfurt am Main K/W i Bosne i Hercegovine, Federacije Bosne i Hercegovine i Republike Srpske za rehabilitaciju gradskog vodovoda u Unsko-sanskom regionu

### **Došli smo do posljednje 18. točke dnevnog reda.**

Prvo će vam se obratiti predsjedatelj Komisije za vanjsku i trgovinsku politiku gospodin Čengić i pojasniti o čemu se radi.

Gospodien Čengiću izvolite.

HASAN ČENGIĆ

Prije moram odgovoriti na pitanje kolege Filipovića šta znači rehabilitacija gradskog vodovoda. Sobzirom da Komisija nije dala naziv ovom sporazumu nego je dobila kao u službenim dokumentima ovaj sporazum, a sobzirom da je on poseban znalac dakle u jeziku, jezikoznalac ja ću ga onda zamoliti da on konsultira one koji rade kao prevoditelji ili prevodioci za Parlamentarnu skupštinu, a imam informaciju da u ovom času nemamo niti jednog zvanično zaposlenog prevodioca ili prevoditelja ni za jedan strani jezik u Parlamentarnoj skupštini Bosne i Hercegovine. Lektore smo dobili, prevoditelje ili prevodioce nismo.

Dakle, dobićemo rehabilitirani vodovod. Kako će on izgledati ja to ne znam, ali će gospodin Filipović naći pravi i adekvatan izraz za tu rehabilitaciju. Ne moram se ja za to sikirati.

A sada što se tiče ove tačke 18. dakle Inicijative Komisije za vanjsku i trgovinsku politiku Doma da nadležne institucije preduzme sve potrebne aktivnosti za zaštitu hercegovačkog ramnjaka kao autotorne sorte duhana. Dakle, prije svega želim da kažem da je ovo u suštini inicijativa našeg uvaženog kolege Tomislava Limova koji je inicirao u Domu naroda Zakon u duhanu, a onda povodom toga smo na prezadnjoj, mislim da je to bila 37. sjednica Komisija razmatrali njegov prijedlog zakona o duhanu sa određenim zaključcima koje nastojimo realizirati kao komisija. I istovremeno on je inicirao da se svakako pokrene ova inicijativa. Šta je suština. Suština je u tome da je Bosna i Hercegovina ne samo Hercegovina posebna nego i dijelovi Bosne i Hercegovine poznati Bosni, poznati kao proizvođači kvalitetnih sorti duhana, među ostalim hercegovačkog Ramnjaka.

Mi vjerujemo i hoćemo da vjerujemo i naši stručnjaci tvrde da je taj hercegovački Ramnjak domaća autotona sorta, dakle koja naprosto kroz koliko ko zna koliko godina razvijana ovdje i došli smo do te sorte koja je kvalitetna i koja se kao takva pokazala i kod sadnje duhana u Italija. Postoje vrlo ozbiljne informacije ili informacije kojima možemo pokloniti vjeru da se talijanska strana priprema da ovaj

hercegovački ramnjak registrira međunarodno kao svoju autotonu sortu. Ako to ne uradimo mi u najhitnijem roku i sa na propisani način, dakle od strane nadležnih organa Bosne i Hercegovine prema međunarodnim institucijama onda ćemo doći u situaciju eto da jednu takvu značajnu stvar po kojoj možemo biti poznati dakle ne samo u Bosni i Hercegovini i u regionu, nego i u svijetu da imamo jednu svoju autotonu sortu duhana, možemo vrlo lahko to izgubiti.

Iz tog razloga ideja je bila komisije i komisija je jednoglasno usvojila to i predlažemo poštovanim kolegama da sada usvoji zaključak koji bi mogao da glasi ovako – Traži se od Vijeća ministara BiH i nadležnih institucija da najhitnije, ovo ponavljam najhitnije, to se zaista mora dogoditi prije kraja ove godine se to mora završiti sve što je potrebno s naše strane, preduzmu sve potrebne aktivnosti na zaštiti hercegovačkog ramnjaka kao autentične bosansko hercegovačke kroz domaće sorte duhana. Koje su to nadležne institucije, to nije naše da propisujemo. Vijeće ministara ima mehanizme da to pokrene. Smatramo autotone ili autentične, to je po mom razumjevanju vrlo. Dobro. Dobro kazaćemo autotone, dakle sorte duhana. Mislim da bi bilo dobro da mediji poklone više pažnje ovom pitanju nego što jeste, jer to zasluži i mislim da bi bilo dobro da u tom smislu se malo krene u jednu tu vrstu promocije, a vjerujem da ćemo prije kraja ove godine dobiti i zakon oduhanu i zakon o dopuni i izmjeni Zakona o akcizama gdje ćemo definirati pitanje novih akciza na duhan da na taj način dođemo u poziciju da imamo povoljniju poziciju kod proizvođača i istovremeno zaštićenu ovu našu autotonu sortu hercegovačkog ramnjaka.

U tom smislu predlažem kolegama i molim ih da dadnu saglasnost na ovu inicijativu. Hvala lijepo.

VELIMIR JUKIĆ

Zahvaljujem gospodinu Čengiću.

Čuli smo pojašnjenja. Evo, čini mi se da nema zainteresiranih za raspravu. Rasprava je otvorena.

Ako nema ja pozivam na izjašnjenje. Pročitano je zaključak. Mislim da ne treba ništa više pojašnjavati. Mislim da je ovo interes sviju nas, interes Bosne i Hercegovine, interes naših proizvođača.

Pozivam na izjašnjenje. Možete se izjasniti naravno. Zahvaljujem.

Konstatiram da smo jednoglasno usvojili ovaj zaključak i time smo iscrpili dnevni red današnje sjednice.

I ja zahvaljujem svim kolegama i svima naravno. Ukoliko se dogodi, što je vrlo vjerovatno da je ovo naša posljednja sjednica pred godišnji odmor, ja želim svima naravno uspješan i ugodan godišnji odmor i vidimo se kada to dogovorimo, ali nadam se ne prije nikakve aktivnosti prije 28.

Ugodno svima, ugodno se provedite i doviđenja.

Sjednica je završila sa radom u 14,15 sati.